

Hogeschool Leiden

**Onderwijs- en examenregeling 2015-2016
van Bacheloropleiding Chemie**

CROHO-nummer 34396

Graad: Bachelor of Science

De Onderwijs- en examenregeling (OER) van een opleiding is onderdeel van het opleidingsspecifieke deel van het Studentenstatuut van Hogeschool Leiden en gebaseerd op artikel 7.13 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Het algemene en voor alle bacheloropleidingen geldende gedeelte van deze OER is vastgesteld door het College van Bestuur op 4 februari 2015 na instemming van de Gezamenlijke Vergadering op 2 februari 2015.

Het opleidingsspecifieke gedeelte van deze OER voor de bacheloropleiding Chemie is door het College van Bestuur vastgesteld op 26 augustus 2015 na advies van de opleidingscommissie uitgebracht op 19 mei 2015 en na instemming van de Gezamenlijke Vergadering op 20 juli 2015.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Algemeen	4
Artikel 1.1 Begripsbepalingen	4
Artikel 1.2 Reikwijdte van de regeling	7
Artikel 1.3 Vaststelling en wijziging van de regeling	8
Hoofdstuk 2 Vooropleiding, Toelatingseisen en Vrijstellingen	9
Artikel 2.1 Vooropleidingseisen	9
Artikel 2.2 Buitenlandse vooropleiding	9
Artikel 2.3 Eisen werkkring deeltijd	10
Artikel 2.4 Toelatingsonderzoek	10
Artikel 2.5 Toelating duaal onderwijs, eisen werkkring	11
Artikel 2.6 Toelating, overige inschrijfvoorwaarden en uitschrijven	11
Artikel 2.7 Geen toelating op grond van ongeschiktheid	12
Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma	13
Artikel 3.1 Doelstelling van de opleiding	13
Artikel 3.2 Inrichting van de opleiding	13
Artikel 3.3 Samenstelling van de propedeutische fase	13
Artikel 3.4 Samenstelling van de postpropedeutische fase	13
Artikel 3.5 Samenstelling Associate-degreeprogramma	13
Artikel 3.6 Minor	14
Artikel 3.7 Honoursprogramma Hogeschool Leiden	14
Artikel 3.8 Algemene bepalingen over het onderwijsprogramma	15
Artikel 3.9 Auteursrecht studenten	15
Artikel 3.10 Studenten met een functiebeperking	15
Artikel 3.11 Studenten die topsport beoefenen	16
Hoofdstuk 4 Examens en getuigschriften	18
Artikel 4.1 De examens van de opleiding	18
Artikel 4.2 Toekenning graden	18
Artikel 4.3 Getuigschriften	19
Artikel 4.4 Afgifte getuigschriften	19
Artikel 4.5 Verklaring bij vertrek	20
Hoofdstuk 5 Toetsing en beoordeling	21
Artikel 5.1 Toetsing binnen de opleiding	21
Artikel 5.2 Frequentie van toetsing, toetsrooster en toetsregels	21
Artikel 5.3 Mondelinge toetsing	22
Artikel 5.4 Volgorde van toetsen en tentamens	22
Artikel 5.5 Vrijstelling van het afleggen van toetsen en tentamens	24
Artikel 5.6 Beoordeling van toetsen/tentamens, toekenning van studiepunten (EC)	25
Artikel 5.7 Geldigheidsduur van beoordelingen	26
Artikel 5.8 Registratie en bekendmaking van gekregen beoordelingen en behaalde studiepunten (EC)	26
Artikel 5.9 Inzage en bewaring	27
Artikel 5.10 Onregelmatigheden, fraude en plagiaat	27
Hoofdstuk 6 Studieloopbaanbegeleiding en studieadvies	30
Artikel 6.1 Studieloopbaanbegeleiding	30
Artikel 6.2 Studieadvies	30
Artikel 6.3 Bindend studieadvies	30
Artikel 6.4 Voorwaarden bindend studieadvies	31
Artikel 6.5 Doorstroom van propedeutische fase naar postpropedeutische fase	33
Artikel 6.6 Verwijzing in de postpropedeutische fase	33

Hoofdstuk 7 Examencommissie	34
Artikel 7.1 Instelling examencommissie, benoeming examinatoren	34
Artikel 7.2 Taken en bevoegdheden examencommissie	35
Artikel 7.3 Samenstelling, verzoeken aan en beslissingen van examencommissie	36
Hoofdstuk 8 Rechtsbescherming	37
Artikel 8.1 herziening [vervallen !]	37
Artikel 8.2 Rechtsbeschermingsmogelijkheden	37
Hoofdstuk 9 Slot- en invoeringsbepalingen	38
Artikel 9.1 Onvoorziene gevallen	38
Artikel 9.2 Overgangsbepalingen	38
Artikel 9.3 Bekendmaking van de regeling	38
Artikel 9.4 Citeertitel, inwerkingtreding	38
<u>BIJLAGEN</u>	
Bijlage A Competenties van de opleiding	39
Bijlage B1 Onderwijsprogramma's propedeutische fase	50
Bijlage B2 Onderwijsprogramma's postpropedeutische fase	55
Bijlage C Keuzedeel: aanbod opleidingsminoren, onderwijsprogramma en eisen per minor, rol examencommissie m.b.t. minoren	62
Bijlage D Regels met betrekking tot horen door de examencommissie	67
Bijlage E Regels met betrekking tot de goede gang van zaken tijdens toetsen en tentamens	69
Bijlage F Overgangsregeling	71

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN

ARTIKEL 1.1 BEGRIPSBEPALINGEN

In deze regeling wordt verstaan onder:

- **afstudeerrichting**: specialisatie binnen de opleiding als bedoeld in artikel 7.13 van de WHW, niet zijnde een associate-degreeprogramma of een minor. Dit deel van de bacheloropleiding draagt bij aan de generieke of specifieke competenties van de opleiding, gericht op verdieping in een bepaalde richting van de opleiding of het werkveld;
- **Awb**: Algemene wet bestuursrecht;
- **associate-degreeprogramma**: programma als bedoeld in artikel 7.8a van de WHW met een studielast van ten minste 120 studiepunten. Een associate degree is een tussenniveau in het hoger beroepsonderwijs tussen mbo niveau 4 en hbo-bachelor;
- **beoordeling**: de vaststelling door een examinerator in welke mate de student of extraneus heeft voldaan aan de eisen die voor een bepaalde onderwijseenheid of bepaald onderdeel daarvan zijn geformuleerd;
- **bindend studieadvies (BSA)**: studieadvies, waaraan een bindende afwijzing als bedoeld in artikel 7.8b, derde lid, van de WHW, is verbonden voor de betreffende opleiding, dan wel voor de opleidingen waarmee de betreffende opleiding een gemeenschappelijke propedeuse heeft;
- **college van beroep voor de examens**: college van beroep voor de examens, bedoeld in artikel 7.60 tot en met 7.63 van de WHW en artikel 8.17 van het Studentenstatuut Hogeschool Leiden. Bij dit college kunnen studenten in beroep gaan tegen onder andere beslissingen van de examencommissie of een examinerator;
- **College van Bestuur**: bestuur van de Stichting Hogeschool Leiden, tevens instellingsbestuur van Hogeschool Leiden;
- **competentie**: een integraal geheel van beroepskennis, -houding en -vaardigheden dat nodig is om binnen relevante beroepscontexten adequaat te kunnen functioneren;
- **contactuur**: klokuur waarop onderwijs geroosterd is onder begeleiding van een docent, of een klokuur waarop een toets of tentamen geroosterd is;
- **cluster**: organisatorische eenheid van Hogeschool Leiden bestaande uit meerdere opleidingen waarbinnen tevens contractactiviteiten en onderzoek plaatsvinden;
- **CROHO**: Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs, waarin alle opleidingen zijn vermeld, die, indien met goed gevolg zijn afgelegd, een officieel getuigschrift in de zin van de WHW opleveren met de daarbij behorende graad (Associate degree, Bachelor of Master);
- **deeltijdse opleiding**: opleiding die zodanig is ingericht dat rekening is gehouden met de mogelijkheid dat de student ook in beslag kan worden genomen door andere werkzaamheden dan onderwijsactiviteiten;
- **duale opleiding**: opleiding die zo is ingericht dat het volgen van het onderwijs gedurende één of meerdere periodes wordt afgewisseld met beroepsuitoefening in verband met dat onderwijs. De opleiding bestaat uit een onderwijs- en een beroepsuitoefeningsdeel, waarbij het beroepsuitoefeningsdeel onderdeel is van het studieprogramma van de opleiding, zoals opgenomen in de bijlagen;
- **DUO**: Dienst Uitvoering Onderwijs;
- **eindkwalificaties**: competenties en kwalificaties waarover een student moet beschikken wanneer de student de opleiding met goed gevolg heeft afgerond;
- **ELO**: elektronische leeromgeving/ beveiligd netwerk binnen de hogeschool waarop informatie met betrekking tot de opleiding te vinden is;
- **European Credit (EC) / studiepunten**: de eenheid voor de berekening van de studielast als bedoeld in artikel 7.4 van de WHW waarbij 1 studiepunten (EC) gelijk is aan 28 uren studie. Studiepunten worden toegekend, indien het tentamen van de onderwijseenheid met goed gevolg is afgelegd;
- **EVC**: erkenning van eerder verworven competenties;

- **EVC-procedure:** procedure die wordt uitgevoerd door een door Hogeschool Leiden erkende organisatie, niet zijnde een opleiding of een examencommissie van Hogeschool Leiden zelf, om op basis van deugdelijk onderzoek te komen tot erkenning van eerder verworven competenties en het waarderen van kennis en vaardigheden die buiten het onderwijs zijn opgedaan, van een persoon die niet als student of extraneus bij de opleiding is ingeschreven;
- **examen:** het geheel van de met goed gevolg afgelegde tentamens van de tot een opleiding, een associate-degreeprogramma of een propedeutische fase van een opleiding behorende onderwijseenheden. Het examen kan tevens een aanvullend onderzoek omvatten dat door de examencommissie zelf wordt verricht;
- **examencommissie:** commissie van personen als bedoeld in artikel 7.12 van de WHW;
- **examinator:** degene die ingevolge artikel 7.12c WHW door de examencommissie is aangewezen voor het afnemen van één of meer tentamens of onderdelen daarvan en het vaststellen van de uitslag daarvan, niet zijnde een student of extraneus;
- **extraneus:** degene die door de instelling is ingeschreven als extraneus als bedoeld in de artikelen 7.32 en 7.36 van de WHW voor een opleiding die voltijds of deeltijds is ingericht;
- **fraude:** elk handelen of nalaten, waarvan een student wist of behoorde te weten, dat het op de juiste wijze vormen van een oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden, competenties, (beroeps)houding, reflectie bij het vaststellen van de uitslag van tentamens of onderdelen daarvan geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt.
- **functiebeperking:** alle aandoeningen die chronisch van aard zijn en tot studievertraging (kunnen) leiden. Aandoeningen als een motorische of zintuiglijke handicap, psychische belemmeringen, een spraakstoornis, dyslexie, dyscalculie, een autismespectrumstoornis, AD(H)D en chronische ziekten mede daaronder begrepen;
- **getuigschrift:** het getuigschrift, inclusief bijlage (cijferlijst), en indien van toepassing een supplement;
- **gezamenlijke afstudeerrichting:** afstudeerrichting als bedoeld in artikel 7.3c van de WHW die door de hogeschool en een of meerdere Nederlandse of buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs gezamenlijk wordt verzorgd;
- **gezamenlijke opleiding:** opleiding als bedoeld in artikel 7.3c van de WHW die door de hogeschool en een of meerdere Nederlandse of buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs gezamenlijk wordt verzorgd;
- **Gezamenlijke Vergadering:** gezamenlijke vergadering als bedoeld in artikel 10.16b van de WHW, waarin leden van de ondernemingsraad en de studentenraad gezamenlijke medezeggenschap uitoefenen;
- **hogeschool:** Hogeschool Leiden;
- **intranet:** beveiligd netwerk binnen de hogeschool waarop hogeschoolbrede informatie te vinden is;
- **Loket Rechtsbescherming Hogeschool Leiden:** faciliteit als bedoeld in artikel 7.59a van de WHW waar alle beroepen, bezwaren en klachten in het kader van de rechtsbescherming van een student ingediend worden.
- **major:** dat deel van de bacheloropleiding met een studielast van 210 studiepunten (EC) dat bijdraagt aan de ontwikkeling van de competenties van de bacheloropleiding, opgenomen in bijlage A;
- **minor:** een samenhangend verdiepend, verbredend of doorstroom keuzeprogramma dat gevolgd wordt in de postpropedeutische fase van de bacheloropleiding, niet zijnde een afstudeerrichting, met een studielast van 15 EC of 30 EC, dat bijdraagt aan specifieke of generieke competenties. Het onderwijsprogramma van de minoren die de bacheloropleiding aanbiedt, is opgenomen in bijlage C;
- **NT2-diploma:** diploma van het officiële Staatsexamen Nederlands als tweede taal waarvan het programma II als richtlijn geldt voor de toelating tot het hoger onderwijs;

- **onderwijseenheid:** onderwijseenheid als bedoeld in artikel 7.3 van de WHW, die in samenhang met andere onderwijseenheden het onderwijsprogramma van de opleiding vormt en waaraan een tentamen is verbonden. Een onderwijseenheid kan betrekking hebben op een praktische oefening;
- **onderwijsmanager:** hoofd van een of meerdere opleidingen binnen een cluster van de hogeschool;
- **onderwijsprogramma:** het samenhangend geheel van onderwijseenheden dat verzorgd wordt door de opleiding die een student volgt;
- **onderwijsweek:** week waarin onderwijsactiviteiten zijn geprogrammeerd, waaronder tevens begrepen: tentamens en toetsen;
- **onregelmatigheid:** het zich niet houden door de student aan de regels voor goede gang van zaken bij toetsing en tentaminering, opgenomen in bijlage E, dan wel het schuldig maken aan fraude of plagiaat;
- **opleiding:** bacheloropleiding als bedoeld in artikel 7.3a, tweede lid, onder a, van de WHW;
- **opleidingscommissie:** adviescommissie als bedoeld in artikel 10.3c van de WHW;
- **plagiaat:** het nagenoeg letterlijk overnemen van delen van andermans werk of ideeën, zonder aan te geven dat het andermans woorden zijn of zonder het vermelden van vindplaats van het stuk (diefstal van intellectueel eigendom);
- **postpropedeuse:** fase van de opleiding direct volgend op de propedeuse;
- **praktische oefening:** onderwijseenheid als bedoeld in artikel 7.3, tweede lid, van de WHW, waarin de nadruk ligt op praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening en op de beroepsuitoefening in verband met het onderwijs in een duale opleiding, voor zover deze activiteiten onder begeleiding van de hogeschool plaatsvinden. Een praktische oefening kan worden vormgegeven in een project;
- **propedeuse:** propedeutische fase van de opleiding als bedoeld in artikel 7.8 van de WHW met een studielast van 60 studiepunten (EC) waaraan een propedeutisch getuigschrift is verbonden;
- **student:** degene die voor een opleiding als student als bedoeld in artikel 7.32 van de WHW door de hogeschool is ingeschreven;
- **Studentenstatuut Hogeschool Leiden:** statuut als bedoeld in artikel 7.59 van de WHW waarin de rechten en plichten van studenten staan vermeld. Het studentenstatuut bestaat uit een instellingsspecifiek en een opleidingsspecifiek deel;
- **studieadvies:** advies als bedoeld in artikel 7.8b van de WHW dat door de opleiding aan het eind van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een opleiding aan de student over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding wordt uitgereikt. Naast het advies aan het eind van het eerste jaar van inschrijving kan een studieadvies worden uitgebracht aan de student zolang het propedeutisch examen niet is behaald. Aan dit advies kan een bindende afwijzing (een bindend studieadvies) verbonden zijn;
- **studiejaar:** het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar. De studielast van een studiejaar bedraagt 60 studiepunten (EC) oftewel 1680 uren studie;
- **studieloopbaanbegeleider:** degene die namens de opleiding is aangewezen om studieloopbaanbegeleiding voor studenten te verzorgen;
- **studieloopbaanbegeleiding:** de studiebegeleiding van de student waarbij aandacht is voor de studie, keuze- en planningsprocessen, gericht op een effectieve studievoortgang;
- **studiepunt / European Credit (EC):** de eenheid voor de berekening van de studielast als bedoeld in artikel 7.4 van de WHW, waarbij 1 studiepunt (EC) gelijk is aan 28 uren studie. Studiepunten worden toegekend, indien het tentamen van de onderwijseenheid met goed gevolg is afgelegd;
- **supplement bij getuigschrift:** document, bedoeld in artikel 7.11 van de WHW, dat voldoet aan het Europees vastgesteld format, dat wordt toegevoegd aan het getuigschrift, met uitzondering van een propedeutisch getuigschrift en een

- getuigschrift van een associate-degreeprogramma, en waarin staat vermeld: de aard, het niveau, de context, de inhoud en de status van de opleiding;
- **tentamen:** een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van een student waarvan de uitkomst als beoordeling door een examinerator wordt vastgesteld en dat de afsluiting vormt van een onderwijseenheid. Een tentamen kan bestaan uit een of meerdere toetsen;
 - **toets:** onderdeel van een tentamen. Aan een toets wordt een beoordeling door een examinerator verbonden en wordt beoordeeld of een student de benodigde kennis, bepaald inzicht, bepaalde vaardigheden of competenties bezit behorende bij een deel van een onderwijseenheid;
 - **voltijdse opleiding:** opleiding die is ingericht zonder dat rekening is gehouden met het verrichten van andere werkzaamheden dan onderwijsactiviteiten;
 - **vrijstelling:** vrijstelling voor het afleggen van één of meer toetsen of tentamens, dit ter beoordeling aan de examencommissie, op grond van eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, of op grond van buiten het hoger onderwijs opgedane kennis en vaardigheden, al dan niet aangetoond door middel van een EVC-procedure;
 - **werkdagen:** maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van nationale feestdagen en roostervrije dagen;
 - **WHW:** Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

ARTIKEL 1.2 REIKWIJDTE VAN DE REGELING

1. Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleiding Chemie verder te noemen: de opleiding.
2. Deze regeling is van toepassing op alle studenten die op enig moment gedurende de looptijd van deze regeling, studiejaar 2015-2016, zijn ingeschreven bij de opleiding, en op de personen die gedurende de looptijd van de regeling verzoeken om toegelaten te worden tot de opleiding. Tevens is deze regeling van toepassing op extraneï die op grond van hun inschrijving het recht hebben om deel te nemen aan een examen van de opleiding dan wel aan toetsen en tentamens daarvan.
3. Deze regeling is van toepassing op een gezamenlijke opleiding, indien de opleiding hiervan deel gaat uitmaken, tenzij in de overeenkomst die aan de gezamenlijke opleiding ten grondslag ligt anders is bepaald.
4. Indien binnen de opleiding een of meerdere gezamenlijke afstudeerrichtingen worden verzorgd, dan is deze regeling daarop onverkort van toepassing, tenzij in de overeenkomst die aan een gezamenlijke afstudeerrichting ten grondslag ligt anders is bepaald.
5. Indien binnen de opleiding een associate-degreeprogramma wordt verzorgd dan is deze regeling daarop onverkort van toepassing, voor zover in deze regeling niet specifiek iets anders is aangegeven.
6. Deze regeling dan wel een onderdeel daarvan kan van overeenkomstige toepassing worden verklaard op degene, niet zijnde een student of extraneus, die deelneemt aan onderdelen van de opleiding.

ARTIKEL 1.3 VASTSTELLING EN WIJZIGING VAN DE REGELING

1. Deze onderwijs- en examenregeling kent instellings specifieke en opleidings specifieke bepalingen.

2. De instellingsspecifieke bepalingen worden jaarlijks door het College van Bestuur vastgesteld, na instemming van de Gezamenlijke Vergadering -voor zover dit is vereist.
3. De opleidingsspecifieke bepalingen worden jaarlijks door het College van Bestuur voor de aanvang van het studiejaar vastgesteld. De onderwijsmanager is verantwoordelijk voor het opstellen van de opleidingsspecifieke bepalingen. Vaststelling gebeurt niet eerder dan nadat de opleidingscommissie een advies aan de onderwijsmanager heeft uitgebracht en na instemming van de Gezamenlijke Vergadering -voor zover dit is vereist. Het is niet toegestaan de instellingsspecifieke bepalingen te wijzigen, tenzij het College van Bestuur hiervoor na een gemotiveerd verzoek van de onderwijsmanager toestemming heeft gegeven.
4. Het wijzigen van deze regeling gedurende het studiejaar vindt uitsluitend plaats onder voorwaarde dat de belangen van de betrokken studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad. Daarbij kan voor een overgangsregeling worden gekozen.
5. Voor het wijzigen van deze regeling dient de procedure, bedoeld in het tweede lid, dan wel het derde lid, te worden gevolgd afhankelijk van het feit of het gaat om een instellingsspecifieke of opleidingsspecifieke wijziging.
6. Indien door tussentijdse wijziging(en) van deze regeling de belangen van een student (kunnen) worden geschaad, kan deze student een gemotiveerd verzoek indienen bij de examencommissie tegen toepassing van de desbetreffende wijziging van de regeling. Na onderzoek van de examencommissie volgt er een gemotiveerde uitspraak waarbij aandacht wordt besteed aan de afweging van het individuele belang van de student en het belang van de kwaliteit van de opleiding alsmede de beroepsmogelijkheid voor de student.

HOOFDSTUK 2: VOOROPLEIDING, TOELATINGSEISEN EN VRIJSTELLINGEN

ARTIKEL 2.1 VOOROPLEIDINGSEISEN

1. De volgende diploma's van middelbaar beroepsonderwijs (mbo), hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo) of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) geven wel toegang tot de opleiding:
 - a. diploma mbo niveau 4;
 - b. diploma havo met het profiel natuur en techniek;
 - c. diploma havo met het profiel natuur en gezondheid;
 - d. diploma vwo met het profiel natuur en techniek;
 - e. diploma vwo met het profiel natuur en gezondheid.
2. Niet van toepassing
- 2a. Niet van toepassing
3. Niet van toepassing
4. De bezitters van een diploma havo of vwo zonder profielaanduiding als bedoeld in het eerste lid, hebben de mogelijkheid toegelaten te worden tot de opleiding. Voormelde studenten dienen te voldoen aan eventuele nadere vooropleidingseisen, bedoeld in het eerste en tweede lid, eventuele aanvullende eisen, bedoeld in het derde lid. Zie voorts het zevende lid van dit artikel.
5. Een getuigschrift van een propedeuse of afsluitend examen van een HBO- of WO-opleiding geeft recht op inschrijving voor een bacheloropleiding aan een hogeschool. Studenten dienen wel te voldoen aan eventuele (bijzondere) nadere vooropleidingseisen en eventuele aanvullende eisen, zoals bedoeld in de overige leden van dit artikel. Bovendien kunnen eisen gelden ten aanzien van de werkkring deeltijd bedoeld, zoals bedoeld in artikel 2.3.
6. Degene die beschikt over een al dan niet in Nederland afgegeven diploma dat op grond van een ministeriële regeling is aangemerkt als ten minste gelijkwaardig aan een diploma als bedoeld in het eerste lid, is toelaatbaar, mits (indien van toepassing) tevens wordt voldaan aan de eisen met betrekking tot het vakkenpakket en het bepaalde in het vierde lid en, ingeval sprake is van een buitenlands diploma, degene tevens blijkt geeft conform de eisen in artikel 2.2, vierde tot en met zesde lid, van een zodanig niveau van schriftelijke en mondelinge beheersing van de taal waarin het onderwijs gegeven wordt, dat hij in staat geacht kan worden het onderwijs goed te volgen.
7. Voor de personen, bedoeld in het vierde tot en met zesde lid, zijn het onderzoek en de eisen bedoeld in het tweede lid van overeenkomstige toepassing. De examencommissie stelt, namens het College van Bestuur, vast of aan de eisen is voldaan voordat de student ingeschreven kan worden. De procedure van het onderzoek of aan de gestelde eis(en) is voldaan, is te raadplegen via www.hsleiden.nl/chemie.

ARTIKEL 2.2 BUITENLANDSE VOOROPLEIDING

1. Wanneer een aanstaande student een buitenlandse vooropleiding, niet zijnde een buitenlands diploma als bedoeld in artikel 2.1, zesde lid, heeft en toelating tot de opleiding vraagt, stelt de examencommissie vast met welke Nederlandse vooropleiding de buitenlandse vooropleiding gelijkwaardig gesteld kan worden.
2. Degene, bedoeld in het eerste lid, is toelaatbaar, indien:
 - a. de buitenlandse vooropleiding ten minste gelijkwaardig is aan een Nederlandse vooropleiding die toegang tot de opleiding zou geven; en

- b. hij/zij tevens blijkt geeft van een zodanig niveau van schriftelijke en mondelinge beheersing van de taal waarin het onderwijs gegeven wordt, dat hij/zij in staat geacht wordt om het onderwijs goed te volgen.
3. Een buitenlandse vooropleiding wordt geacht gelijkwaardig te zijn aan die genoemd in artikel 2.1, eerste lid, indien de bedoelde vooropleiding toegang geeft tot het wetenschappelijk of hoger onderwijs in het land dat het Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende hoger onderwijs in de Europese regio (Trb. 2002, 137) heeft geratificeerd, vorenstaande onverminderd de bevoegdheid van de examencommissie om namens het College van Bestuur aan te tonen dat er een aanzienlijk verschil bestaat tussen de algemene eisen betreffende de toegang op het grondgebied van het bedoelde land en de eisen gesteld in artikel 2.1, eerste en vierde lid. Is niet voldaan aan de eisen met betrekking tot het vakkenpakket, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, dan is de procedure, bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.
4. Voor onderwijs gegeven in het Nederlands wordt voldoende beheersing van de taal aangetoond door het behalen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2), programma II, of een hieraan gelijkwaardig examen, dit laatste ter beoordeling aan de examencommissie.
5. Niet van toepassing.
6. Het bewijsstuk waarmee voldoende beheersing van de Nederlandse of Engelse taal wordt aangetoond, mag op het moment van eerste inschrijving voor de opleiding niet ouder zijn dan 24 maanden.
7. Buitenlandse studenten die niet de Nederlandse nationaliteit hebben en die 18 jaar of ouder zijn op de eerste dag waarop de opleiding begint waarvoor voor de eerste maal om inschrijving wordt verzocht, moeten op die dag rechtmatig verblijf houden in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000.
8. Voor buitenlandse studenten met een verblijfsvergunning voor studie geldt de eis dat ze jaarlijks minimaal 50%² van de studiepunten van het betreffende studiejaar behaald moeten hebben. Bij een lagere score zal hiervan een melding aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) worden gedaan, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor de student niet aan zijn verplichtingen heeft kunnen voldoen. Per opleiding kan een dergelijke melding eenmaal achterwege blijven.

ARTIKEL 2.3 EISEN WERKCRING DEELTIJD

Niet van toepassing

ARTIKEL 2.4 TOELATINGSONDERZOEK

1. Een persoon van 21 jaar of ouder die niet voldoet aan de vooropleidingseisen bedoeld in artikel 2.1 en niet hiervan is vrijgesteld, kan in aanmerking komen voor het afleggen van een toelatingsonderzoek (colloquium doctum, artikel 7.29 WHW). Dat toelatingsonderzoek wordt afgenomen door een door het College van Bestuur aangewezen commissie. Indien voormeld persoon door middel van het onderzoek heeft blijk gegeven van geschiktheid voor het desbetreffende onderwijs en van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het voldoende kunnen volgen van dat onderwijs, kan de examencommissie, namens het College van Bestuur, deze persoon vrijstellen van voormelde vooropleidingseisen.

² Zie daarvoor [IND/modern migratiebeleid](#)

2. Deelname aan het toelatingsonderzoek is alleen mogelijk als de leeftijd van 21 jaar is bereikt op het moment van het eerste jaar van inschrijving bij de opleiding.
3. De examencommissie kan, namens het College van Bestuur, in individuele gevallen besluiten ontheffing te verlenen van de leeftijdsgrens van 21 jaar, indien:
 - a. betrokkene in het bezit is van een buitenlands diploma dat in eigen land toegang geeft tot een instelling voor hoger onderwijs; of
 - b. in bijzondere gevallen geen diploma kan worden overgelegd.
4. Het toelatingsonderzoek zoals bedoeld in dit artikel heeft ten doel vast te stellen of de kandidaat blijk geeft van geschiktheid voor het onderwijs van de opleiding en van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het succesvol kunnen deelnemen aan het onderwijs van de opleiding. Bij het toelatingsonderzoek moet de student voldoen aan de volgende eisen:
 - a. het capaciteitenonderzoek van AOB-Compaz moet uitwijzen dat het capaciteitsniveau op minimaal havo-5 niveau ligt;
 - b. het niveau van Nederlands moet minimaal gelijk aan het havo-5 eindniveau.
5. De procedure van het onderzoek of aan de gestelde eis(en) is voldaan, is te vinden op www.hsleiden.nl/chemie

Op basis van het onderzoek beslist de examencommissie, namens het College van Bestuur, of aan de eisen, bedoeld in het derde lid, is voldaan zodat de student toch ingeschreven kan worden.
6. De examencommissie verstrekt aan de betrokkene die na het toelatingsonderzoek wordt afgewezen dan wel toegelaten, een schriftelijke verklaring ter bevestiging van de uitkomst van het toelatingsonderzoek. Deze verklaring heeft een geldigheidsduur van 24 maanden, gerekend vanaf de datum van ondertekening. Bij toelating tot de opleiding wordt een kopie van dit document door de examencommissie toegevoegd aan het dossier van de student.
7. De persoon zoals bedoeld in de eerste volzin van het eerste lid is ervoor verantwoordelijk dat de in de vorige leden van dit artikel bedoelde documenten (in het bijzonder de uitslag van het onderzoek zoals bedoeld in het vierde lid) op juiste wijze en tijdig bij de bevoegde instanties of organen (bijvoorbeeld: de examencommissie of de opleidingsmanager) terechtkomen.

Artikel 2.5 TOELATING DUAAL ONDERWIJS, EISEN WERKKRING
Niet van toepassing

ARTIKEL 2.6 TOELATING, OVERIGE INSCHRIJFVOORWAARDEN EN UITSCHRIJVEN

1. Indien een aankomend student voldoet aan de eisen voor toelating tot de opleiding, opgenomen in dit hoofdstuk, dan leidt dit alleen tot een inschrijving voor de opleiding als student of extraneus, indien ook aan alle overige inschrijfvoorwaarden van Hogeschool Leiden wordt voldaan. De (inschrijf- en uitschrijf)voorwaarden alsmede de procedure tot inschrijving en uitschrijving bij de hogeschool zijn opgenomen in de Inschrijfregeling Hogeschool Leiden, te raadplegen via www.hsleiden.nl.
2. Een besluit van de examencommissie, namens het College van Bestuur, om een persoon op basis van de bijzondere mogelijkheden van dit hoofdstuk toe te laten tot de opleiding, leidt alleen tot inschrijving als student of extraneus, indien ook aan alle overige inschrijfvoorwaarden van Hogeschool Leiden wordt voldaan. Deze

voorwaarden alsmede de procedure tot inschrijving bij de hogeschool zijn opgenomen in de Inschrijfregeling Hogeschool Leiden, te raadplegen via www.hsleiden.nl.

ARTIKEL 2.7 GEEN TOELATING OP GROND VAN ONGESCHIKTHEID

Indien de examencommissie kennis heeft van gedragingen of uitlatingen van degene die tot de opleiding wil worden toegelaten die blijk geven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meerdere beroepen waartoe de opleiding opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening, dan kan de examencommissie conform de procedure, bedoeld in artikel 3.16 van het Studentenstatuut Hogeschool Leiden, een beargumenteerd advies aan het College van Bestuur geven met het verzoek de inschrijving van de betrokkene te weigeren dan wel te beëindigen. Een dergelijk advies kan tevens door de clusterdirecteur of onderwijsmanager of in gezamenlijkheid worden uitgebracht. Het College van Bestuur volgt de procedure conform artikel 3.16 van het Studentenstatuut Hogeschool Leiden en kan in bijzondere gevallen en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen besluiten de inschrijving van de betrokkene te weigeren dan wel te beëindigen.

HOOFDSTUK 3: ONDERWIJSPROGRAMMA

ARTIKEL 3.1 DOELSTELLING VAN DE OPLEIDING

1. Met de opleiding wordt beoogd de student een zodanig samenhangende verzameling van kennis, houding en vaardigheden bij te brengen op het terrein van: Chemie dat de student na het afronden van de opleiding in staat is tot professionele uitvoering van taken die afgeleid zijn van het competentieprofiel (eindkwalificaties) van de opleiding en hij in aanmerking komt voor een eventuele voortgezette opleiding. Na afronden van de opleiding moet de student als beginnend beroepsbeoefenaar zelfstandig en met een kritische instelling op hbo-bachelorniveau kunnen werken.
2. De competenties waartoe de opleiding opleidt, zijn opgenomen in bijlage A van deze OER.

ARTIKEL 3.2 INRICHTING VAN DE OPLEIDING

1. De volledige bacheloropleiding heeft een studielast van 240 studiepunten (EC), waarvan 60 studiepunten (EC) behoren tot de propedeutische fase en 180 studiepunten (EC) behoren tot de postpropedeutische fase.
2. De opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden, die elk met een tentamen worden afgesloten. Aan onderwijseenheden worden hele studiepunten toegekend.
3. De opleiding is voltijds ingericht.
4. Niet van toepassing.

ARTIKEL 3.3 SAMENSTELLING VAN DE PROPEDEUTISCHE FASE

1. De opleiding heeft een propedeutische fase, met een omvang van 60 studiepunten (EC), die wordt afgesloten met een propedeutisch examen. De propedeutische fase heeft drie doelstellingen: oriëntatie, verwijzing en selectie, zoals bedoeld in artikel 7.8 WHW.
2. De propedeutische fase van de opleiding omvat de onderwijseenheden zoals beschreven in bijlage B van deze OER, waarbij wordt vermeld: de gedefinieerde en de minimaal te realiseren studielast per onderwijseenheid (in totaal 60 studiepunten/EC), de wijze van toetsing/tentaminering per onderwijseenheid, de code van de onderwijseenheid, alsmede de periode waarin de onderwijseenheid wordt aangeboden.
3. In de propedeutische fase van een opleiding zijn per week gemiddeld minimaal 12 contacturen geprogrammeerd.

ARTIKEL 3.4 SAMENSTELLING VAN DE POSTPROPEDEUTISCHE FASE (HOOFDFASE)

1. De postpropedeutische fase van de opleiding omvat de onderwijseenheden zoals beschreven in bijlage B van deze OER, waarbij wordt vermeld de gedefinieerde en de minimaal te realiseren studielast per onderwijseenheid (in totaal minimaal 180 studiepunten: EC), de wijze van toetsing/tentaminering per onderwijseenheid, de code van de onderwijseenheid alsmede de periode waarin de onderwijseenheid wordt aangeboden.
2. Niet van toepassing.

ARTIKEL 3.5 SAMENSTELLING ASSOCIATE-DEGREEPROGRAMMA

Niet van toepassing.

ARTIKEL 3.6 MINOR

1. Een minor heeft een omvang van 15 studiepunten (EC) of 30 studiepunten (EC) en maakt deel uit van de postpropedeutische fase van de opleiding.
2. Binnen Hogeschool Leiden is het aanbod van alle minoren te vinden op intranet (<https://intranet.hsleiden.nl/studenten> onder het kopje "minoren") en die webpagina toont tevens wanneer de inschrijving van de minoren start en op welke wijze de student zich kan inschrijven. Op voormelde webpagina zijn tevens de inschrijfprocedures en deadlines terug te vinden voor minoren voor Hogeschool Leiden.
Op internet zijn minoren terug te vinden die openstaan voor externe studenten, via www.kiesopmaat.nl.
3. De student kan kiezen welke minor hij wil volgen, mits de student voldoet aan de toelatingseisen voor die minor en de student voor aanvang van die minor toestemming heeft van de examencommissie van zijn opleiding en, indien nodig, van de examencommissie van de opleiding die de minor aanbiedt. Indien de examencommissie besluit dat een student geen toestemming aan de examencommissie van zijn opleiding hoeft te vragen voor het volgen van bepaalde minoren, dan is dat besluit in bijlage C opgenomen.
4. In bijlage C van deze regeling wordt beschreven welke minoren een opleiding aanbiedt, waarbij ten minste wordt vermeld:
 - a. of het aanbieden van een bepaalde minor wel of niet gebonden is aan een minimum aantal deelnemers;
 - b. welke toelatingseisen voor een minor van toepassing zijn;
 - c. uit welke onderwijsonderdelen de minor bestaat, met inbegrip van het aantal studiepunten (EC) en de wijze van toetsing/tentaminering en herkansing van elke onderwijseenheid binnen de minor, de code van de onderwijseenheden alsmede de periode waarin de minor wordt verzorgd.
5. De student die een minor aan een andere onderwijsinstelling in het binnen- of buitenland (bijvoorbeeld via www.kiesopmaat.nl of Erasmus+) wil volgen, dient voor aanvang van de minor toestemming te vragen bij de examencommissie voor de invulling van de minorruimte in het examenprogramma. De examencommissie kan bepalen dat de student uit een lijst met vooraf samengestelde minoren dient te kiezen.
In bijlage C is de te volgen procedure voor studenten beschreven.
6. Voor deelname aan een minor dient de student de propedeuse behaald te hebben, tenzij de examencommissie toestemming geeft om een door de student voorgestelde minor te volgen. Aan de deelname van een minor kunnen extra toelatingseisen worden gesteld. Deze toelatingseisen worden vooraf bekend gemaakt aan de studenten.
7. De penvoerende opleiding van een minor draagt er zorg voor dat de informatie, bedoeld in het vierde lid, voor inschrijving voor de minor toegankelijk is voor alle mogelijk geïnteresseerde studenten.

ARTIKEL 3.7 HONOURSPROGRAMMA HOGESCHOOL LEIDEN

1. Door de instelling wordt aan daartoe geselecteerde studenten een interdisciplinair extracurriculair honoursprogramma aangeboden.
2. In het reglement Honoursprogramma Hogeschool Leiden worden de voorwaarden voor deelname aan het programma, de selectie en de opzet en inhoud van het programma beschreven. Het reglement is te raadplegen via: hsleiden.nl/honoursprogramma/.

3. Indien een student het honoursprogramma met goed gevolg heeft afgelegd, ontvangt de student een certificaat waarop ten minste de inhoud van het programma, de studielast en de resultaten van de student worden vermeld.

ARTIKEL 3.8 ALGEMENE BEPALINGEN OVER HET ONDERWIJSPROGRAMMA

1. Het onderwijs wordt gegeven en de examens worden afgenomen in het Nederlands. In afwijking daarvan kan een andere taal worden gebezigd, indien:
 - a. het onderwijs betreft dat gegeven wordt door een anderstalige gastdocent;
 - b. de specifieke aard, de inrichting, de kwaliteit van het onderwijs of van een onderwijseenheid noodzaakt een andere taal te gebruiken, dan wel dat dit vanwege de herkomst van de studenten voor de hand ligt; of
 - c. het een minor betreft waarbij is vermeld dat deze minor in een andere taal wordt verzorgd.
2. In een opleiding die in het Nederlands wordt aangeboden, kan gebruik gemaakt worden van verplicht gestelde Engelstalige literatuur.

ARTIKEL 3.9 AUTEURSRECHT STUDENTEN

1. Het auteursrecht dat rust op werken die in het kader van de opleiding door studenten of extranei worden gemaakt, komen toe aan de student of extraneus, tenzij hiervan bij overeenkomst is afgeweken.
2. De instelling kan met de student of extraneus overeenkomen dat de instelling wordt vrijgesteld van de verplichtingen die uit het auteursrecht voortvloeien dan wel dat de naam van de instelling op producten wordt vermeld.
3. Onverminderd het tweede lid ontvangt de instelling een digitaal exemplaar van een afstudeeropdracht of afstudeeronderzoek dat door de instelling mag worden aangewend voor onderwijs- en publicatiedoeleinden. Hiervan kan bij (aanvullende) overeenkomst worden afgeweken, indien is afgesproken dat sprake is van een vertrouwelijke afstudeeropdracht of een vertrouwelijk afstudeeronderzoek.

ARTIKEL 3.10 STUDENTEN MET FUNCTIEBEPERKING

1. Studenten met een functiebeperking hebben op grond van wettelijke bepalingen (zoals artikel 7.13, tweede lid, onder m, WHW) recht op doeltreffende voorzieningen, tenzij deze voor de instelling een onevenredige belasting vormen.
2. Voorzieningen dienen er toe belemmeringen weg te nemen of te beperken, zodat de student de gelegenheid heeft om de studie succesvol te kunnen doorlopen. Voorzieningen dienen de zelfstandigheid en volwaardige participatie van de student zoveel mogelijk te bevorderen. De voorzieningen kunnen betrekking hebben op aanpassingen in het onderwijsprogramma (inclusief stages), studieroosters, toetsing/tentaminering, leermiddelen en andere onderwijsvoorzieningen. In totaal zijn er vier typen voorzieningen te onderscheiden:
 - materiele voorzieningen,
 - toets-/tentamineringsvoorzieningen,
 - onderwijsvoorzieningen,
 - financiële voorzieningen.
3. Een student die in aanmerking wil komen voor bepaalde voorzieningen, bedoeld in het tweede lid, dient zich hiervoor te melden bij de studentendecaan. De student is verantwoordelijk voor het indienen van het verzoek tot toekenning van voorzieningen als bedoeld in het tweede lid, bij de examencommissie of de

onderwijsmanager. De student kan de studentendecaan toestemming geven het verzoek door te sturen naar de examencommissie of de onderwijsmanager.

4. De examencommissie beslist over verzoeken voor voorzieningen met betrekking tot het afleggen van toetsen en tentamens, dan wel aanpassingen in het onderwijsprogramma met in achtneming van de eisen die deze regeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verlenen van de graad, bedoeld in artikel 4.2. De onderwijsmanager beslist over de verzoeken voor de andere voorzieningen.
5. In de uitwerking van het Beleid Studeren met een Functiebeperking van Hogeschool Leiden wordt vastgelegd welke procedure een student moet volgen om voorzieningen als bedoeld in het tweede lid, aan te vragen. Het beleid Studeren met een Functiebeperking alsmede de uitwerking hiervan is te raadplegen via intranet: intranet.hsleiden.nl/boosa/hogeschoolbreed-beleid-vastgesteld/studeren-met-een-functiebeperking-sfb.-beleidsplan-2012-2016. Oriënterende informatie is tevens te vinden op internet: hsleiden.nl/studentenvoorzieningen/studeren-functiebeperking
6. Om voor een student tijdig voorzieningen voor het afleggen van toetsen en tentamens te kunnen realiseren, dient een verzoek uiterlijk 30 werkdagen voor aanvang van een tentamenperiode te zijn ingediend bij de examencommissie.
7. Op een verzoek om voorzieningen wordt door de examencommissie dan wel de onderwijsmanager beslist binnen 20 werkdagen na ontvangst van het verzoek en die beslissing wordt vervolgens direct aan de student bekend gemaakt. De termijn van 20 werkdagen kan redelijkerwijs worden verlengd indien een verzoek nader onderzoek vergt. In het geval het verzoek nader onderzoek vergt, wordt de student uitsluitend gegeven over wanneer een beslissing op zijn verzoek genomen wordt.
8. Indien is voldaan aan de vereisten van het zesde lid en aan de procedurele eisen van de overige leden, in het bijzonder het vijfde lid, dan mag de verlenging van de beslistermijn, zoals bedoeld in de tweede volzin van het zevende lid, er niet toe leiden dat een student een tentamengelegenheid mist. Leidt het verlengen van de beslistermijn (zoals bedoeld in het zevende lid) ertoe dat de beoogde tentamengelegenheid (zoals bedoeld in het zesde lid) wordt gemist, dan heeft de student recht op een extra tentamengelegenheid. Voormelde extra tentamengelegenheid dient binnen een redelijke termijn na de beoogde tentamengelegenheid te liggen.
9. Indien een student het verzoek indient bij de verkeerde partij dan zendt die partij het verzoek zo snel mogelijk naar de juiste partij, met kennisgeving daarvan aan de student.

ARTIKEL 3.11 STUDENTEN DIE TOPSPORT BEOEFENEN

1. Studenten die een topsport beoefenen en voldoen aan de criteria van Hogeschool Leiden kunnen in aanmerking komen voor voorzieningen. Zie daarvoor: <https://intranet.hsleiden.nl/boosa/studentendecanaat/studeren-en-topsport/>
2. De examencommissie beslist over verzoeken voor voorzieningen met betrekking tot het afleggen van toetsen en tentamens, dan wel aanpassingen in het onderwijsprogramma met in achtneming van de eisen die deze regeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verlenen van de graad, bedoeld in artikel 4.2. De onderwijsmanager beslist over de verzoeken voor de andere voorzieningen.

3. Een student die in aanmerking wil komen voor bepaalde voorzieningen, bedoeld in het tweede lid, dient zich voor een intakegesprek topsport te melden bij de studentendecaan. Bij het intakegesprek topsport is ook de studieloopbaanbegeleider van de student of de coördinator van het betreffende studiejaar aanwezig. In het intakegesprek topsport wordt de belasting op de studie door het beoefenen van de topsport in kaart gebracht. Besproken wordt welke voorzieningen de student zouden kunnen ondersteunen bij diens studie en de wijze waarop de student deze periodiek kan aanvragen.
4. Afhankelijk van de aard van de voorzieningen dient de student het verzoek in bij de examencommissie dan wel de onderwijsmanager, overeenkomstig het tweede lid. De student zorgt voor de benodigde bewijsvoering, zoals trainings- en wedstrijdschema's.
5. Op een verzoek als bedoeld in het vierde lid wordt door de examencommissie dan wel de onderwijsmanager beslist binnen 20 werkdagen na ontvangst, tenzij een verzoek nader onderzoek vergt. In dat geval wordt de student uitsluitend gegeven wanneer een beslissing wordt genomen.
6. Indien een student het verzoek indient bij de verkeerde partij, dan zendt die partij het verzoek zo snel mogelijk naar de juiste partij, met kennisgeving daarvan aan de student.

HOOFDSTUK 4: EXAMENS EN GETUIGSCHRIJFEN

ARTIKEL 4.1 DE EXAMENS VAN DE OPLEIDING

1. Het examen van de propedeuse of afsluitend examen van de opleiding is behaald zodra de student alle onderwijseenheden behorende tot de propedeuse of de opleiding, zoals opgenomen in bijlagen, al dan niet met een of meerdere vrijstellingen, heeft behaald. En wanneer de student voor het propedeutische examen tenminste 60 EC en voor het examen van de opleiding tenminste 240 EC (bestaande uit 180 EC of meer in de major en ten hoogste 30 EC in de minor) heeft behaald.
2. Het afsluitend examen van de opleiding kan niet eerder worden behaald dan nadat het propedeutisch examen is behaald, dan wel vrijstelling is verleend voor het afleggen daarvan.
3. De examencommissie stelt de uitslag van het examen, bedoeld in het eerste lid, vast nadat de examencommissie heeft onderzocht of de student aan alle voor het betreffende examen geldende verplichtingen heeft voldaan. Voor het vaststellen van de uitslag van het examen kan de examencommissie slechts rekening houden met de resultaten die zijn behaald uiterlijk een 5 werkdagen voor de datum waarop de examencommissie de uitslag van het examen vaststelt. De datum die op het getuigschrift komt te staan (de formele datum van afstuderen), komt overeen met de datum van de dag van het afleggen van het laatst behaalde tentamen of de toets van een onderwijseenheid.
4. In afwijking van het eerste lid kan de examencommissie besluiten dat het examen tevens omvat een door haar zelf te verrichten afsluitend onderzoek, naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus.
5. Aan het begin van elk studiejaar stelt de voorzitter van de examencommissie de data vast waarop de uitslag van de examens, bedoeld in het derde lid, worden vastgesteld. Het vorenstaande met inachtneming van het derde en het vijfde lid.
6. Het vaststellen van de uitslag van het examen van de opleiding dan wel de propedeuse vindt in de regel eenmaal per maand plaats.
7. Het examen van de opleiding wordt behaald met het predicaat "cum laude" (excellent), indien voldaan is aan alle hierna genoemde voorwaarden:
 - a. de student heeft elke onderwijseenheid van de post-propedeutische fase, die in een cijfer wordt uitgedrukt, afgesloten met een cijfer van ten minste 7,0; en
 - b. het gewogen gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde modules van de onderwijseenheid 'Onderzoeken Chemie(niveau 2)' en van de onderwijseenheid 'Experimenteren Chemie(niveau 2)' en van de onderwijseenheid 'Kennisdomein Chemie(niveau 2)', is ten minste het cijfer 8,0; en
 - c. het gewogen gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde onderwijseenheid 'Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie(niveau 3)', is ten minste het cijfer 9,0.

Artikel 4.2 TOEKENNING GRADEN

1. Het College van Bestuur verleent de graad Bachelor of Science, indien de examencommissie heeft vastgesteld dat het examen van de opleiding met goed gevolg is afgelegd.
2. Niet van toepassing.

ARTIKEL 4.3 GETUIGSCHRIFTEN

1. Het College van Bestuur stelt het model van de getuigschriften en de hierna genoemde bijlagen vast na overleg met de clusterdirecteuren en met inachtneming van artikel 7.11 van de WHW. In ieder geval wordt op de getuigschriften vermeld:
 - a. de naam van de opleiding en de instelling, zoals vermeld in het CROHO-register;
 - b. welke onderwijseenheden het examen omvatte (wordt vermeld in een bijlage);
 - c. in voorkomende gevallen welke minor is behaald;
 - d. in voorkomende gevallen welke bevoegdheid daaraan is verbonden;
 - e. welke graad door het College van Bestuur is verleend;
 - f. op welk tijdstip de opleiding voor het laatst is geaccrediteerd, dan wel de toets nieuwe opleiding met goed gevolg heeft ondergaan;
 - g. indien het een gezamenlijke opleiding of afstudeerrichting betreft, de naam van de instelling of instellingen die de bedoelde opleiding of afstudeerrichting mede heeft of hebben verzorgd.
2. In een bijlage bij het getuigschrift (de cijferlijst) worden de onderwijseenheden van het examen en de behaalde minor benoemd, waarbij tevens per onderwijseenheid de omvang in studiepunten (EC) en de behaalde beoordeling wordt vermeld. De beoordelingen dienen conform artikel 5.1, tweede lid, ook in de bijlage te zijn vermeld.
3. Het getuigschrift en de bijlagen (de cijferlijsten) worden opgesteld in het Nederlands. Aan de student wordt per opleiding niet meer dan één getuigschrift uitgereikt.
4. Aan het getuigschrift voor het examen van de opleiding wordt een supplement gevoegd dat tot doel heeft inzicht bieden in de aard en inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op internationale herkenbaarheid van opleidingen. Het supplement bevat in ieder geval:
 - a. de naam van de opleiding en de instelling die de opleiding verzorgt;
 - b. een beschrijving van de inhoud van de opleiding, van de hogeschool en van het onderwijssysteem in Nederland;
 - c. de studielast van de opleiding.Het supplement wordt opgesteld in het Nederlands of in het Engels.

ARTIKEL 4.4 AFGIFTE GETUIGSCHRIFTEN

1. De examencommissie stelt in samenspraak met de onderwijsmanager de data vast waarop de getuigschriften, bedoeld in dit hoofdstuk, in een openbare bijeenkomst georganiseerd door de opleiding worden uitgereikt.
2. Indien betrokkene niet wenst deel te nemen aan de openbare bijeenkomst tot uitreiking van het getuigschrift dan is het getuigschrift, met bijlage en het supplement, beschikbaar binnen 20 werkdagen na het vaststellen van de uitslag van het examen.
3. Een getuigschrift wordt niet uitgereikt op het moment dat een student niet ingeschreven stond op de door de examencommissie vastgestelde examendatum of indien de student het verschuldigde collegegeld van één of alle inschrijvingsjaren niet heeft betaald.

4. Voor zover uit de administratie van de instelling niet blijkt dat de student heeft voldaan aan de desbetreffende vereisten, overlegt de student bij zijn verzoek tot uitreiken van het getuigschrift de volgende stukken:
 - a. een bewijs van inschrijving voor het studiejaar waarin de examendatum zoals door de examencommissie vastgesteld en opgenomen op het getuigschrift ligt;
 - b. een bewijs van betaling van het collegegeld van alle inschrijvingsjaren;
 - c. bewijzen van het behalen van onderwijseenheden.
5. Indien is voldaan aan het derde en vierde lid van dit artikel en artikel 4.1, in het bijzonder het eerste lid, dan reikt de examencommissie het getuigschrift uit ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd. Het getuigschrift wordt ondertekend door de (plaatsvervangend) voorzitter, de (plaatsvervangend) secretaris van de examencommissie en door de student.
6. Geen getuigschrift voor de propedeuse wordt uitgereikt aan degene die van de examencommissie vrijstelling heeft gekregen om deze fase van de opleiding te volgen.

ARTIKEL 4.5 VERKLARING BIJ VERTREK

Op verzoek van degene die een (of meer dan een) tentamen(s) met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in dit hoofdstuk van deze regeling kan worden uitgereikt, geeft de examencommissie een verklaring af waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door diegene met goed gevolg zijn afgelegd.

HOOFDSTUK 5: TOETSING EN BEOORDELING

ARTIKEL 5.1 TOETSING BINNEN DE OPLEIDING

1. Een tentamen ter afsluiting van een onderwijseenheid bestaat uit één of meerdere "toetsen". Elke toets omvat het door de examiner te verrichten onderzoek naar de kennis, het inzicht, de competenties dan wel de vaardigheden alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
2. Een toets wordt mondeling, schriftelijk of op andere wijze afgelegd. De wijze waarop wordt getoetst, wordt alvorens de onderwijseenheid aanvangt, per onderwijseenheid aangegeven in de bijlagen met de onderwijsprogramma's van de opleiding van deze regeling of door middel van een verwijzing naar een ander schriftelijk stuk waarin dat is opgenomen.
3. In bijzondere gevallen is slechts de examencommissie bevoegd om op een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek te bepalen dat een toets op andere wijze dan in deze regeling opgenomen, wordt afgelegd. De examencommissie heeft een termijn van 20 werkdagen na ontvangst van het verzoek om te beslissen. Het is de verantwoordelijkheid van degene die het verzoek indient om dit tijdig te doen.
4. Waar in dit hoofdstuk het begrip "toets", al dan niet in samengestelde vorm, wordt gebruikt, wordt daarmee tevens bedoeld op een tentamen.

ARTIKEL 5.2 FREQUENTIE VAN TOETSING, TOETSROOSTER, TOETSREGELS

1. Tot het afleggen van een toets wordt tweemaal per studiejaar gelegenheid gegeven. In afwijking hiervan geldt voor deze opleiding het volgende: indien een student meer dan eenmaal afwezig is geweest bij praktijklessen op het laboratorium van een module, kan deze niet herkanst worden. Eenmalige afwezigheid kan worden herkanst tijdens de ingeroosterde inhaalpraktijken. Aan deelname van de toets kan de voorwaarde voor inschrijving voor de toets worden verbonden.
In bijzondere gevallen kan de examencommissie op een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek van een student beslissen om afwijkingen met betrekking tot het aantal gelegenheden voor een toets toe te staan.
2. Het toetsrooster wordt onder verantwoordelijkheid van de onderwijsmanager, na overleg met de examencommissie bekendgemaakt via de roosterpublicatietool en uiterlijk tien werkdagen voor aanvang van het betreffende tentamen of de toets.
3. Voor elk tentamen en elke toets benoemt de examencommissie een of meerdere examinatoren die voldoen aan de voorwaarden gesteld in artikel 7.1, achtste lid, van deze regeling.
4. Op elke toets zijn de regels met betrekking tot de goede gang van zaken tijdens toetsen van toepassing, zoals opgenomen in bijlage E.
5. Indien een student of extraneus, die voor een toets in het voorgaande studiejaar (jaar "x - 1") een onvoldoende beoordeling heeft gekregen, in dit huidige studiejaar alsnog de betreffende toets wil afleggen, dan gelden de eisen uit deze regeling van dit huidige studiejaar (jaar "x") voor de toets, tenzij deze eisen ingrijpend gewijzigd zijn ten opzichte van het voorgaande studiejaar (jaar "x - 1") of de toets geen deel meer uitmaakt van het onderwijsprogramma in deze regeling. Zijn de eisen ingrijpend gewijzigd of maakt de toets geen deel meer uit van het onderwijsprogramma, dan krijgt de student de gelegenheid om de toets alsnog af te leggen conform de eisen uit het voorgaande studiejaar (jaar "x - 1"). Of de eisen voor een toets ingrijpend gewijzigd zijn, is ter beoordeling van de

examencommissie. Op zijn laatst bij de aanvang van de betreffende onderwijseenheid waaraan de toets is verbonden, wordt via de gebruikelijke communicatiekanalen van de opleiding, namelijk ELO (<https://elo.hsleiden.nl>) bekendgemaakt of genoemde eisen ingrijpend veranderd zijn. Datum en tijdstip van de toets conform het voorgaande studiejaar (jaar "x-1") worden door onderwijsmanager na overleg met de examencommissie vastgesteld en bekendgemaakt via de gebruikelijke communicatiekanalen van de opleiding, namelijk via ELO (<https://elo.hsleiden.nl>) in de cursus 'Chemie Onderwijsinformatie'.

Op basis van een voldoende gemotiveerd verzoek van de student kan door de examencommissie eventueel een andere datum worden vastgesteld.

6. De onderwijsmanager draagt, via de gebruikelijke communicatiekanalen van de opleiding, namelijk via ELO (<https://elo.hsleiden.nl>) in de cursus 'Chemie Onderwijsinformatie'/Opleiding algemeen zorg voor de publicatie van een overzichtsjijst ("conversielijst") met de voor het eerst vervallen onderwijseenheden (met de bijbehorende tentamens/toetsen) en de daarvoor ter vervanging aangewezen onderwijseenheden (met de tentamens/toetsen) uit dit huidige studiejaar, indien het onderwijsprogramma voor een opleiding ingrijpend gewijzigd wordt. Het is mogelijk dat hierbij wijzigingen optreden in het aantal studiepunten (EC) dat behaald moet worden. Deze conversielijst wordt gevoegd in de bijlage waar (indien van toepassing) de overgangsbepalingen van artikel 9.2 in zijn vermeld (bijlage F).
7. Indien geen gebruik is gemaakt van het zesde lid en een student geen gebruik heeft gemaakt van de gelegenheden tot herkansing bedoeld in het vijfde lid, dan wel hiervoor een onvoldoende beoordeling heeft gekregen, dan moet de student een door de examencommissie aangewezen tentamen of toets afleggen.

ARTIKEL 5.3 VORMEN VAN TOETSING

1. De (verschillende) opleidingen kennen een (grote) diversiteit aan (of groot aan verschillende) toets- en tentamineringvormen.
2. Bij de verschillende toets- en tentamineringvormen worden de daarbij passende methoden (kwaliteitscriteria) gehanteerd (toegepast) voor kwaliteitsborging.
3. Mondeling wordt niet meer dan een student of extraneus tegelijkertijd getoetst of getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
4. Het afnemen van mondelinge toetsen of tentamens kan openbaar zijn. De examencommissie is bevoegd daarover nader te beslissen al dan niet op eigen initiatief of op verzoek van de student."

ARTIKEL 5.4 VOLGORDE VAN TOETSEN EN TENTAMENS

1. Toetsen kunnen binnen de opleiding in beginsel in een willekeurige volgorde worden afgelegd, met uitzondering van hetgeen bepaald is in de overige leden van dit artikel.
2.
 - a. Aan de toets 'literatuuronderzoek analytische chemie' (H09LAC) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - b. Aan de toets 'Project analytisch onderzoek' (H10PAM) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;

- c. Aan de toets 'Analytisch chemisch meten' (H09ACM) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - d. Aan de toets 'Workshop NMR' (H09NMR) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - e. Aan de toets 'Chemometrie' (H10CMM) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - f. Aan de toets 'Literatuuronderzoek organische chemie' (H09LOC) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - g. Aan de toets 'Organisch chemisch onderzoek' (H09OCO) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - h. Aan de toets 'Organische chemie projecten' (H10OCP) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - i. Aan de toets 'Complexe syntheses' (H09CPS) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - j. Aan de toets 'Polymeerchemie praktijk' (H10PCP) binnen de onderwijseenheid Onderzoeken Chemie niveau 2 kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de 100 studiepunten uit het majorprogramma van de opleiding Chemie is behaald;
 - k. Aan het tentamen van onderwijseenheid 'Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niveau 3) kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat het tentamen van onderwijseenheid 'Onderzoeken Chemie (niveau 2)' is behaald.
 - l. Aan het tentamen van onderwijseenheid 'Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niveau 3) kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat het tentamen van onderwijseenheid 'Experimenteren Chemie (niveau 2)' is behaald.
 - m. Aan het tentamen van onderwijseenheid 'Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niveau 3) kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat het tentamen van onderwijseenheid 'Kennis Chemie (niveau 2)' is behaald.
 - n. Aan de toets 'Afstudeeropdracht analytische chemie' (H16AAC) binnen de onderwijseenheid '*Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niv. 3), Zelfsturing Chemie (niveau 2), Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1), Beheren en coördineren Chemie (niveau 1), Adviseren en verkopen Chemie (niveau 1), Leiding geven en managen Chemie (niveau 1)*' kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de toets 'Stage Analytische chemie' (H14SCA) is behaald;
 - o. Aan de toets 'Afstudeeropdracht Organische chemie' (H16AOC) binnen de onderwijseenheid '*Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niv. 3), Zelfsturing Chemie (niveau 2), Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1), Beheren en coördineren Chemie (niveau 1), Adviseren en verkopen Chemie (niveau 1), Leiding geven en managen Chemie (niveau 1)*' kan niet eerder worden deelgenomen, dan nadat de toets 'Stage Organische chemie' (H14SOS) is behaald;
3. Niet van toepassing
4. Studenten mogen gedurende de gehele inschrijving uitsluitend activiteiten verrichten op de laboratoria indien ze aantonen veilig te werken conform de eisen getoetst in de onderwijseenheid CHVEI1. De chemisch en de biologisch veiligheidsfunctionaris

mogen de student structureel de toegang tot de laboratoria ontzeggen indien student onveilig werkt. Docenten kunnen studenten de toegang tot het laboratorium ontzeggen indien ze onvoldoende zijn voorbereid of onveilig werken.

ARTIKEL 5.5 VRIJSTELLING VAN HET AFLEGGEN VAN TOETSEN EN TENTAMENS

1. De student die in het bezit is van een diploma zoals hieronder genoemd onder de punten a en b en is toegelaten tot de opleiding in het verkorte traject (doordat hij hiervoor is geselecteerd tijdens de decentrale selectie) kan in aanmerking komen voor de daar genoemde vrijstellingen, dient hiertoe een schriftelijk gemotiveerd verzoek in bij de examencommissie. Bij het verzoek moet het diploma worden overgelegd evenals verdere bewijsstukken om aan te tonen dat reeds is voldaan aan de vereisten voor de betreffende onderwijseenheid (onderwijseenheden) of een of meer delen daarvan, waardoor vrijstelling wordt gevraagd.
 - a. De student met een MBO-diploma niveau 4 Middenkaderopleiding Chemische Laboratoriumtechniek (crebocodes 10706) of met een diploma hoger onderwijs in een richting die verwant is aan de opleiding Chemie of met een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs met profiel natuur en techniek of natuur en gezondheid, volgen één van de programma's zoals vermeld in Bijlage B onder 'Propedeutisch onderwijsprogramma voor mlo-instromers' of 'Propedeutisch onderwijsprogramma voor vwo-instromers'
 - b. De student met het diploma Hoger Beroepsonderwijs of Wetenschappelijk Onderwijs in een richting die verwant is aan de opleiding Chemie zijn vrijgesteld van het afleggen van de tentamens of toetsen van de onderwijseenheden of delen daarvan, zoals beschreven in Bijlage B 'Examenprogramma propedeutische fase'.
2. Niet van toepassing
3. De student die op andere gronden, dan die genoemd in vorige leden, meent in aanmerking te komen voor vrijstelling van het afleggen van een of meerdere toetsen behorende bij een of meerdere onderwijseenheden, dient daartoe minimaal vier weken voorafgaand aan de start van de onderwijsperiode waarin deze toets gegeven wordt, een schriftelijk gemotiveerd verzoek in bij de examencommissie. De student motiveert zijn verzoek met de uitslag van vergelijkbare toetsen of tentamens die hij elders in het hoger onderwijs met goed gevolg heeft afgelegd, dan wel met bewijzen van elders verworven competenties (EVC) opgedaan binnen of buiten het hoger onderwijs. Degene die een EVC-procedure heeft doorlopen, sluit bij het verzoek de EVC-rapportage bij. De examencommissie kan, namens het College van Bestuur, vrijstelling verlenen van het propedeutisch examen op grond van het bezit van een aan het propedeutisch getuigschrift van de opleiding ten minste gelijkwaardig Nederlands of buitenlands getuigschrift
4. De examencommissie beoordeelt aan de hand van de overgelegde bewijsstukken of de student reeds voldoet aan de vereisten gesteld voor het tentamen of de toets(en) van de desbetreffende onderwijseenheid of een onderdeel daarvan. De examencommissie kan ook verlangen dat de student zijn competentieniveau ter zake in een toets aantoont. Indien tot toetsing wordt besloten, dan stelt de examencommissie een document met de inhoud en de procedure hiervan ter beschikking aan de betrokkene.
5. De examencommissie kent een verzoek voor een vrijstelling toe, indien de student naar haar oordeel voldoet aan de vereisten gesteld voor het tentamen of de toets(en) van de desbetreffende onderwijseenheid of een onderdeel daarvan. De examencommissie informeert de student schriftelijk over haar beslissing binnen 20 werkdagen gerekend vanaf de datum waarop het verzoek is ontvangen.

6. Indien een vrijstelling wordt toegekend, ontvangt de student een door de examencommissie ondertekend bewijs van vrijstelling. Een kopie van dit bewijs wordt door de examencommissie toegevoegd aan het dossier van de student.
7. Bij de StudieVoortgangsAdministratie geldt in beginsel de ondertekeningsdatum van het vrijstellingsbewijs als de datum waarop de onderwijseenheid of een onderdeel daarvan is behaald. Het is de verantwoordelijkheid van de student dan om tijdig een verzoek tot vrijstelling in te dienen.
8. Niet van toepassing

ARTIKEL 5.6 BEOORDELING VAN TOETSEN/TENTAMENS, TOEKENNING VAN STUDIEPUNTEN (EC)

1. De beoordeling van een toets door een examiner vindt plaats aan de hand van vastgestelde criteria die uiterlijk bij aanvang van de betreffende onderwijseenheid bekend zijn gemaakt aan de student of extraneus via de gebruikelijke communicatiekanalen van de opleiding, namelijk de themamap. De beoordeling en de onderbouwing van de beoordeling aan de hand van de beschreven criteria voor de beoordeling, worden door de examiner schriftelijk vastgelegd.
2.
 - a. De beoordeling van een toets of tentamen wordt uitgedrukt in een cijfer of een kwalificatie. Zowel een toets als een tentamencijfer is een op één decimaal afgerond getal, variërend van 1,0 t/m 10,0 dan wel een geheel getal, variërend van 1 t/m 10.
 - b. Een voldoende beoordeling voor een toets of tentamen wordt uitgedrukt in een cijfer van ten minste 5,5 dan wel in een kwalificatie "voldoende" of "voldaan". Een onvoldoende beoordeling voor een toets of tentamen wordt uitgedrukt in een cijfer van ten hoogste 5,4 of in een kwalificatie "onvoldoende", dan wel "niet voldaan".
3. Indien de student of extraneus een toets aflegt waarvoor hij al eerder een beoordeling heeft gekregen, geldt, onverminderd het vierde lid, de beste beoordeling als beoordeling voor de toets.
4.
 - a. Indien een tentamen van de onderwijseenheid uit meerdere toetsen bestaat, krijgt de student of extraneus een voldoende beoordeling voor het tentamen, indien hij voor alle toetsen een voldoende beoordeling heeft gekregen.
 - b. Indien een tentamen uit meerdere toetsen bestaat, tellen de beoordelingen van die onderscheiden toetsen louter mee voor het desbetreffende tentamen waar de toetsen onderdeel van uitmaken.
 - c. Onverminderd onderdeel a, kan voor het vaststellen van het cijfer van een tentamen, indien dit tentamen uit meerdere toetsen bestaat, gebruik gemaakt worden van een weging. Van deze weging wordt melding gemaakt in de bijlagen met het onderwijsprogramma waar de onderwijseenheid deel van uitmaakt.
 - d. De totstandkoming van de (eind)cijfers (eind)beoordelingen wordt gepubliceerd in bijlage B en in de themamappen.
5. Bij een voldoende beoordeling voor een tentamen krijgt de student of extraneus de aan de onderwijseenheid verbonden studiepunten (EC) toegekend. Als een student of extraneus een vrijstelling voor een onderwijseenheid heeft gekregen dan is de onderwijseenheid behaald en worden de bijbehorende studiepunten (EC) toegekend.

6. De student of extraneus kan geen studiepunten (EC) behalen door compensatie van een onvoldoende beoordeling voor een tentamen met één of meer voldoende beoordelingen van andere tentamens, tenzij de examencommissie hierover anders besluit.
7. Deelname bij modules met praktische oefeningen (alle lessen die worden gegeven op het laboratorium) is verplicht teneinde een modulebeoordeling te krijgen.

ARTIKEL 5.7 GELDIGHEIDSDUUR VAN BEOORDELINGEN

1. De geldigheidsduur van een beoordeling voor een tentamen is 5 jaar, tenzij sprake is van een onderbroken studie. Bij een onderbroken studie bepaalt de examencommissie, per individueel geval, wat de geldigheidsduur is. Bij een onderbroken studie dient de student daarom informatie bij de examencommissie in te winnen.
Ten aanzien van toetsen kunnen afwijkende bepalingen gelden.
De geldigheidsduur van een beoordeling voor een toets, als onderdeel van een tentamen:
 - twee jaar voor zover het een toets in de propedeutische fase betreft;
 - vijf jaar voor zover het een toets in de postpropedeutische fase betreft.
2. De examencommissie kan de geldigheidsduur van een beoordeling van een tentamen of toets bedoeld in het eerste lid verlengen. Dat verlengen kan de examencommissie op eigen initiatief of nadat de student hiertoe voor het verstrijken van de geldigheidsduur een gemotiveerd schriftelijk verzoek bij de examencommissie heeft ingediend.

ARTIKEL 5.8 REGISTRATIE EN BEKENDMAKING VAN GEKREGEN BEOORDELINGEN EN BEHAALDE STUDIEPUNTEN (EC)

1. Iedere beoordeling dient door de examiner te worden geregistreerd in de StudieVoortgangsAdministratie (OSIRIS), waarbij ten minste de datum waarop de beoordeling is behaald moet zijn vermeld. In geval van een voldoende beoordeling voor een tentamen wordt als datum waarop de studiepunten (EC) zijn behaald de datum geregistreerd waarop de student (de toets die leidde tot de voldoende beoordeling voor) het tentamen heeft afgelegd.
2. De daartoe aangewezen examiner stelt na het afnemen van een toets of tentamen de beoordeling vast en maakt, voordat er recht is op inzage zoals bedoeld in artikel 5.9, deze bekend door registratie in de StudieVoortgangsAdministratie (OSIRIS). De maximale vaste termijn voor vaststellen en bekendmaken, gerekend vanaf de toets- of tentamendatum, bedraagt voor een
 - a. mondelinge toets: vijf werkdagen;
 - b. schriftelijke toets: vijftien werkdagen;
 - c. op andere wijze af te leggen toets: vijftien werkdagen.
3. De StudieVoortgangsAdministratie (OSIRIS) draagt zorg voor een regelmatige actualisering van de bij haar geregistreerde beoordelingen van de student. De student kan zijn studievoortgangsoverzichten in beginsel altijd zelf raadplegen.
4. In geval van bijzondere situaties bepaalt de examencommissie of de in het tweede lid genoemde termijn verlengd wordt. Indien de termijn wordt gewijzigd, wordt de student of extraneus hiervan op de hoogte gesteld via de voor de opleiding gebruikelijke communicatiekanalen, te weten via ELO (<https://elo.hsleiden.nl/>)

ARTIKEL 5.9 INZAGERECHT EN HERKANSING

1. Een student heeft recht op inzage binnen 10 werkdagen na bekendmaking van de beoordeling, waarbij de inzage uiterlijk één week voor de herkansing plaatsvindt als de herkansing van deze toets plaatsvindt. Een student heeft in geval van:
 - a. schriftelijke toetsing, recht op inzage in het beoordeelde schriftelijke werk, de vragen en opdrachten van het tentamen of de toets, alsmede de normen waarmee de beoordeling tot stand is gekomen;
 - b. mondelinge toetsing, recht op een toelichting aan de hand van de normen waarmee de beoordeling tot stand is gekomen.

2. De wijze waarop de inzage geregeld is, wordt op zijn laatst bij de bekendmaking van de beoordeling bekendgemaakt via de gebruikelijke communicatiekanalen van de opleiding, via ELO (<https://elo.hsleiden.nl/>) in de cursus van het desbetreffende thema.
De wijze van inzage is als volgt:
 - a. De examencommissie, dan wel de examiner, stelt het moment en de plaats van inzage vast. Indien dit niet gebeurt, vindt inzage plaats op verzoek van de student (verder, zie b).
 - b. De student verzoekt de examiner(en) om inzage. In overleg met hem (hen) worden het moment en de plaats van inzage vastgesteld.

3. Het beoordeelde werk wordt bewaard door één van de examinatoren van de toets of het tentamen dan wel door een centraal geregelde voorziening. Het bewaarde werk wordt niet vernietigd, totdat er ten minste twee jaren zijn verstreken nadat de beoordeling is vastgesteld en bekend gemaakt in de StudieVoortgangsAdministratie (OSIRIS).

4. In afwijking van het derde lid worden de eindwerkstukken (scripties, afsluitende onderzoeken of examens) die met goed gevolg zijn afgelegd (of beeldmateriaal minimaal) minimaal zeven jaar bewaard, na publicatie van het cijfer (of andere vorm van beoordeling).

ARTIKEL 5.10 ONREGELMATIGHEDEN, FRAUDE EN PLAGIAAT

1. Indien wordt vermoed dat een student zich schuldig maakt aan een onregelmatigheid stelt de examiner of surveillant hiervan een rapport op en doet dit zo snel mogelijk na de constatering toekomen aan de examencommissie. Niettemin wordt de student in de gelegenheid gesteld het desbetreffende tentamen op het desbetreffende moment af te ronden.

2. Een onregelmatigheid houdt in dat de student zich niet houdt aan de in bijlage E genoemde regels voor een goede gang van zaken bij toetsen en tentamens dan wel fraude of plagiaat pleegt.
Onder fraude wordt in ieder geval verstaan:
 - a. het tijdens de toetsing raadplegen van bronnen die niet zijn toegestaan;
 - b. het overnemen of kopiëren uit het werk van andere studenten die aan de toetsing deelnemen of hebben deelgenomen en dit vervolgens als authentiek, eigen werk aanbieden aan de examinatoren;
 - c. het moedwillig onjuist weergeven van onderzoeksgegevens in een onderzoeksrapport;
 - d. het bewust gelegenheid geven aan anderen tot zich schuldig maken aan fraude;
 - e. een poging tot het plegen van fraude;
 - f. het tijdens het nabespreken dan wel achteraf inzien van de gemaakte toets zonder toestemming van de examiner of examencommissie maken van aantekeningen, enige wijzigingen aanbrengen, verbeteringen of anderszins commentaar op het gemaakte werk of bijbehorende formulieren dat de toets of onderdeel van de toets was.

Onder plagiaat wordt in ieder geval verstaan:

- g. het overnemen of kopiëren uit het werk van anderen en dit vervolgens als authentiek, eigen werk aanbieden aan de examinatoren;
- h. het zonder bronvermelding overnemen van teksten uit artikelen, of uit door anderen geschreven werken, hetzij door te "knippen en plakken" uit elektronische documenten, hetzij door passages letterlijk over te typen;
- i. het bewust gelegenheid geven aan anderen tot zich schuldig maken aan plagiaat.

Onder onregelmatigheid wordt in ieder geval ook verstaan:

- j. een verstoring van de orde of goede gang van zaken tijdens het moment van het afleggen van een toets of tentamen, waardoor de examencommissie redelijkerwijs niet meer kan borgen dat de resultaten van de toets of het tentamen op realistische wijze het kennisniveau weerspiegelen van de studenten die de toets of het tentamen hebben afgelegd;
 - k. het maken van foto's of andersoortige kopieën van de toets(vragen) tijdens de toets. Het maken van kopieën tijdens de inzage van een toets is niet toegestaan.
- 2a. Onverminderd de overige leden van dit artikel kan een doen of nalaten van een medewerker van de hogeschool dan wel van een student ertoe leiden dat er sprake is van een aan zekerheid grenzend vermoeden dat zich een onregelmatigheid heeft voorgedaan. Die onregelmatigheid is al dan niet genoemd in de overige leden van dit artikel of is een doen of nalaten in strijd met hetgeen in het maatschappelijk verkeer betaamt. Indien voormelde onregelmatigheid ertoe leidt dat de examencommissie niet langer kan borgen dat de resultaten van de toets of het tentamen op realistische wijze het kennisniveau weerspiegelen van de student of de studenten die de toets of het tentamen heeft of hebben afgelegd, kan de examencommissie besluiten over te gaan tot het nemen van een beslissing als bedoeld in het vijfde lid.
3. De melding van de onregelmatigheid, fraude of plagiaat wordt op de eerstvolgende vergadering van de examencommissie na ontvangst van het rapport besproken, waarbij wordt bepaald op welke wijze de melding wordt onderzocht. Voordat de examencommissie na het onderzoek van de melding een beslissing neemt, worden de student(en) en eventuele belanghebbenden in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Het horen geschiedt in beginsel conform de procedure, bedoeld in bijlage D. Van het horen kan louter worden afgezien in situaties overeenkomstig de artikelen 7.3 en 7.17 van de Algemene wet bestuursrecht.
4. De student, of de studenten, wordt, of worden, na ontvangst van het rapport over een geconstateerde onregelmatigheid of fraude door de examencommissie erop gewezen dat de toets niet wordt beoordeeld, totdat de examencommissie heeft beslist welke consequenties zij aan het geconstateerde verbindt.
5. In geval van een onregelmatigheid, fraude of plagiaat kan de examencommissie beslissen, met inachtneming van het negende lid, dat ten aanzien van een student of een groep van studenten het volgende geldt:
- a. aan het gemaakte werk geen beoordeling wordt toegekend, dan wel dat na overleg met de examinerator de reeds gegeven beoordeling ongeldig wordt verklaard;
 - b. indien de onregelmatigheid of fraude pas na afloop van het examen wordt vastgesteld, kan de student het getuigschrift van de opleiding worden onthouden of kan van de student het getuigschrift worden teruggevorderd waarbij de examencommissie kan bepalen dat de betrokken student het getuigschrift slechts wordt uitgereikt na een hernieuwde toets of examen in de door de examencommissie aan te wijzen onderdelen en op een door haar te bepalen wijze;

- c. de student gedurende ten hoogste één jaar het recht wordt ontnomen om één of meer door de examencommissie aan te wijzen toetsen van de opleiding af te leggen;
 - d. in geval van ernstige onregelmatigheden dan wel herhaaldelijke fraude aan het College van Bestuur een advies wordt uitgebracht om de inschrijving voor de opleiding definitief te beëindigen.
 - e. Een combinatie van maatregelen is tevens mogelijk.
6. Indien de examencommissie beslist dat er geen sprake is van een onregelmatigheid of fraude dan zal de toets alsnog worden beoordeeld of, indien dit niet mogelijk is, zal er door de examencommissie een op het concrete geval toegespitste bijzondere voorziening worden getroffen.
7. De examencommissie komt, met inachtneming van het negende lid, binnen 20 werkdagen na ontvangst van het rapport met de melding van een onregelmatigheid of fraude tot een beslissing. In afwijking van voormelde 20 werkdagen dient de beslissing uiterlijk 5 werkdagen voor de herkansing te worden gegeven.
8. De beslissing van de examencommissie wordt de student schriftelijk (per brief of per e-mail) medegedeeld, waarbij de student gewezen wordt op de mogelijkheid tegen het besluit in beroep te gaan.
9. Indien het cijfer voor de toets of het tentamen reeds is vastgesteld, bepaalt de examinerator in hoeverre dat cijfer aanpassing behoeft. De examencommissie voorziet de examinerator van het nodige advies.

HOOFDSTUK 6: STUDIELOOPBAANBEGELEIDING EN (BINDEND) STUDIEADVIES

ARTIKEL 6.1 STUDIELOOPBAANBEGELEIDING

1. De onderwijsmanager faciliteert namens het College van Bestuur, conform artikel 4.11 van het Studentenstatuut Hogeschool Leiden, adequate studieloopbaanbegeleiding van de student, mede ten behoeve van zijn oriëntatie op mogelijke studiewegen binnen en buiten de opleiding. Tevens draagt de onderwijsmanager zorg voor bekendmaking van de geboden studieloopbaanbegeleiding via de gebruikelijke communicatiekanalen van de opleiding, namelijk ELO (<https://elo.hsleiden.nl/>) in de cursus Studieloopbaanbegeleiding.
2. De onderwijsmanager draagt er zorg voor dat de student in de propedeutische fase ten minste vier maal per studiejaar in de gelegenheid wordt gesteld een gesprek te hebben over de studievoortgang met zijn daartoe aangewezen studieloopbaanbegeleider. In de postpropedeutische fase vindt voormeld gesprek minstens tweemaal per studiejaar plaats
3. Ter bespreking van problemen die rechtstreeks verband houden met de opleiding kan de student zich wenden tot zijn daartoe aangewezen studieloopbaanbegeleider. Ook voor problemen van persoonlijke aard die al dan niet rechtstreeks verband houden met de opleiding kan een student zich desgewenst tot de studieloopbaanbegeleider richten. Een melding van bijzondere omstandigheden in het kader van een bindend studieadvies kan evenwel alleen geschieden conform artikel 6.4, achtste tot en met elfde lid.
4. Met problemen van persoonlijke aard die al dan niet rechtstreeks verband houden met de opleiding kan de student zich tevens wenden tot de studentendecaan. Voor meer informatie over de studentendecaan, zie daarvoor de website van Hogeschool Leiden. Op de interne site is het terug te vinden op: intranet.hsleiden.nl/boosa/studentendecanaat. Naast de studentendecaan kan de student desgewenst contact opnemen met de coördinator Sfb, de intern vertrouwenspersoon of met de extern vertrouwenspersoon.

ARTIKEL 6.2 STUDIEADVIES

1. De examencommissie brengt namens het College van Bestuur aan iedere student, uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding, een schriftelijk studieadvies uit over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de opleiding.
2. Naast het advies aan het eind van het eerste jaar, bedoeld in het eerste lid, kan de examencommissie namens het College van Bestuur ook na het eerste jaar van inschrijving een studieadvies aan een student uitbrengen, zolang het propedeutisch examen van de opleiding niet met goed gevolg is afgelegd.

ARTIKEL 6.3 BINDEND STUDIEADVIES

1. De examencommissie kan namens het College van Bestuur aan het studieadvies, bedoeld in artikel 6.2, een afwijzing voor de opleiding verbinden, hierna te noemen: bindend studieadvies.
2. Een bindend studieadvies wordt slechts gegeven, indien de student naar het oordeel van de examencommissie, met inachtneming van persoonlijke omstandigheden, genoemd in bijlage III van het Studentenstatuut van Hogeschool Leiden, niet geschikt wordt geacht voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten gesteld in artikel 6.4, eerste tot en met vierde lid.

3. Van de student die een bindend studieadvies heeft ontvangen, wordt de inschrijving van de desbetreffende opleiding beëindigd conform artikel 7.42, derde lid, van de WHW met ingang van de maand volgend op de maand waarin de beslissing tot een bindend studieadvies is genomen. Daarnaast kan de student zich niet opnieuw inschrijven voor dezelfde opleiding en is zelf verantwoordelijk voor het stopzetten van studiefinanciering. Met de aanduiding "dezelfde opleiding" worden de opleidingsvarianten voltijd, deeltijd en duaal bedoeld, tenzij in de beslissing tot een bindend studieadvies anders is aangegeven.
4. De bepaling in het derde lid geldt tevens voor de opleiding of opleidingen waarmee de opleiding, waarvoor de student stond ingeschreven, een gemeenschappelijke propedeuse heeft, zoals is vastgelegd in de onderwijsprogramma's van de opleidingen.
5. Een bindend studieadvies wordt niet eerder dan tegen het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding uitgebracht. Een bindend studieadvies wordt ook uitgebracht aan het einde van het tweede jaar van inschrijving of zo snel als duidelijk is dat een student in diens tweede jaar van inschrijving het propedeutisch examen niet meer kan behalen. Aan de student die zijn inschrijving aan de hogeschool in de loop van het tweede jaar van inschrijving beëindigt en niet zijn propedeutisch examen heeft behaald, kan eveneens een bindend studieadvies worden uitgebracht. Aan de student die een verzoek tot uitschrijving vóór 1 februari van het eerste jaar van inschrijving indient, wordt geen bindend studieadvies uitgebracht.
6. Niet van toepassing.
7. De student die een bindend studieadvies heeft ontvangen en die zich op een later tijdstip weer wil inschrijven voor dezelfde opleiding, of bij een andere opleiding waarop het ontvangen bindend studieadvies van toepassing is, dient daartoe een schriftelijk onderbouwd verzoek in bij de examencommissie. De examencommissie besluit, namens het College van Bestuur, alleen positief, indien betrokkene voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij gedurende de periode tussen het ontvangen van het bindend studieadvies en het indienen van het verzoek om zich opnieuw voor dezelfde opleiding te kunnen inschrijven, zich zodanig heeft ontwikkeld, dat hij de opleiding alsnog met goed gevolg kan afronden. [Het bindend studieadvies geldt in ieder geval voor een periode van vijf jaar.

ARTIKEL 6.4 VOORWAARDEN BINDEND STUDIEADVIES

1.
 - a. Een student ontvangt een bindend studieadvies aan het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding, indien de student minder dan 48 studiepunten (EC) behorend tot het propedeutisch examen heeft behaald op het moment dat het studieadvies wordt uitgebracht.
 - b. Een mlo- of vwo-instromer die nog niet voldaan heeft aan de propedeuse eisen, genoemd in bijlage B ontvangt aan het einde van het eerste jaar van inschrijving een bindend studieadvies, indien de student minder dan 48 studiepunten (EC) uit de postpropedeutische fase zoals genoemd in bijlage C heeft behaald.
2. Niet van toepassing.
3. Niet van toepassing.
4. Een student ontvangt ook een bindend studieadvies, indien de student aan het einde van het tweede jaar van inschrijving het propedeutisch examen, te weten 60 studiepunten (EC) van het onderwijsprogramma van de propedeuse, niet heeft

behaald. De examencommissie kan besluiten om eerder in het tweede jaar van inschrijving een bindend studieadvies uit te brengen aan een student, indien de student niet langer het propedeutisch examen kan behalen, waardoor niet aan de norm met betrekking tot de studieresultaten in het tweede jaar van inschrijving kan worden voldaan. Aan de student die zijn inschrijving aan de hogeschool in de loop van het tweede jaar van inschrijving beëindigt en niet zijn propedeutisch examen heeft behaald, kan eveneens een bindend studieadvies worden uitgebracht.

5. Resultaten die zijn behaald door een vrijstelling tellen mee bij de vaststelling of de student heeft voldaan aan de verschillende normen, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, die gelden voor het al dan niet uitbrengen van een bindend studieadvies.
6. Een bindend studieadvies kan alleen worden uitgebracht, indien de student tijdig en ten minste eenmaal schriftelijk, door de examencommissie, namens het College van Bestuur, is gewaarschuwd dat hij bij voortdurende onvoldoende studievoortgang een bindend studieadvies zal ontvangen. In deze waarschuwing wordt een redelijke termijn vermeldt waarbinnen de student zijn studieresultaten ten genoegen van de examencommissie moet hebben verbeterd en de mogelijkheden die de opleiding daartoe biedt alsmede een omschrijving van de gevolgen van een bindend studieadvies.
7. De examencommissie besluit pas over het uitbrengen van een bindend studieadvies, nadat de student voorafgaand aan dit besluit in de gelegenheid is gesteld om gehoord te worden door de examencommissie of een deel van de examencommissie. Een beslissing tot het uitbrengen van een bindend studieadvies wordt schriftelijk, gemotiveerd en voorzien van informatie over de beroepsmogelijkheid aan een student gezonden.
8. Bij het uitbrengen van een bindend studieadvies wordt rekening gehouden met bijzondere omstandigheden van de student, bedoeld in bijlage III "persoonlijke omstandigheden bij studieadvies" van het Studentenstatuut Hogeschool Leiden.
9. Indien persoonlijke omstandigheden van invloed zijn geweest op de studievoortgang van de student, is het de verantwoordelijkheid van de student ervoor zorg te dragen dat de examencommissie hiervan tijdig, uiterlijk tijdens het horen, bedoeld in het zevende lid, op de hoogte is. De student draagt er zorg voor dat de melding van de persoonlijke omstandigheden, bedoeld in het zevende lid, is voorzien van de nodige bewijsstukken. De melding kan de student via de studentendecaan laten lopen. De studentendecaan alsmede de examencommissie draagt er zorg voor dat meldingen van persoonlijke omstandigheden vertrouwelijk worden behandeld.
10. Een student die verzuimt persoonlijke omstandigheden tijdig te melden bij de examencommissie dan wel tijdig via de studentendecaan te laten melden, kan zich later bij het ontvangen van het bindend studieadvies niet meer beroepen op die omstandigheden, tenzij de student aantoont dat juist de bijzondere omstandigheden die tijdige melding hebben belet.
11. Indien wegens persoonlijke omstandigheden wordt afgezien van het uitbrengen van een bindend studieadvies dan wordt aan de student een voorlopig positief advies uitgebracht. Aan dit advies kunnen voorwaarden worden verbonden. Indien een voorlopig positief advies wordt uitgebracht aan het eind van het tweede jaar van inschrijving dan blijft het mogelijk alsnog een bindend studieadvies uit te brengen, zolang de student het propedeutisch examen niet met goed gevolg heeft afgelegd.

ARTIKEL 6.5 DOORSTROOM VAN PROPEDEUTISCHE FASE NAAR POSTPROPEDEUTISCHE FASE

1. Aan het einde van het eerste jaar van inschrijving stelt de examencommissie vast welke studenten kunnen doorstromen van de propedeutische fase naar de postpropedeutische fase. Toelaatbaar zijn:
 - a. studenten die het propedeutisch examen hebben behaald,
 - b. studenten die minstens 48 studiepunten (EC) hebben behaald in de propedeutische fase en indien van toepassing hebben voldaan aan de eisen bedoeld in artikel 6.4, tweede lid of derde lid, van deze regeling.
2. Van studenten die een voorlopig positief advies, als bedoeld in artikel 6.4, elfde lid, hebben ontvangen, bepaalt de examencommissie of deze studenten wel of niet kunnen doorstromen naar de postpropedeutische fase van de opleiding.
3. Aan het deelnemen aan het onderwijs in zowel de propedeutische fase als de postpropedeutische fase kan de student geen rechten ontlenen ten aanzien van de wijze van inroostering. Het is dus mogelijk dat onderwijsactiviteiten in de propedeutische fase en de postpropedeutische fase gelijktijdig ingeroosterd zijn.

ARTIKEL 6.6 VERWIJZING IN DE POSTPROPEDEUTISCHE FASE

1. Studenten van de opleiding hebben toegang tot alle afstudeerrichtingen beschreven in bijlage B, namelijk:
 - a. Analytische Chemie
 - b. Organische Chemie.

HOOFDSTUK 7: EXAMENCOMMISSIE

ARTIKEL 7.1 INSTELLING EXAMENCOMMISSIE, BENOEMING EXAMINATOREN

1. Elke opleiding of groep van opleidingen heeft een examencommissie.
2. De examencommissie is het orgaan dat op objectieve, deskundige en onafhankelijke wijze vaststelt of een student of extraneus voldoet aan de voorwaarden die deze regeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het behalen van de graad, bedoeld in artikel 4.2.
3. Het College van Bestuur stelt de examencommissie in en benoemt de leden op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding of groep van opleidingen. De benoeming geschiedt voor de duur van een studiejaar. De leden zijn terstond herbenoembaar, waarbij de leden maximaal vijf maal achtereenvolgens benoemd kunnen worden. Het College van Bestuur draagt er zorg voor dat bij een benoeming van de leden van de examencommissie ten minste één herbenoemd lid is.
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het instellingsbestuur er zorg voor dat:
 - a. ten minste één lid als docent verbonden is aan de desbetreffende opleiding of aan een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort;
 - b. ten minste één lid afkomstig is van buiten de desbetreffende opleiding of een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort en hij/zij tevens niet binnen het cluster doceert;
 - c. leden van het instellingsbestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid dragen binnen de instelling niet worden benoemd.
5. Bij de instelling van de examencommissie worden een voorzitter, secretaris en diens plaatsvervangers benoemd.
6. De benoeming van de leden, bedoeld in het derde lid, wordt gedaan op voordracht van de clusterdirecteur. Alvorens tot een voordracht voor de leden over te gaan, hoort de clusterdirecteur de onderwijsmanager(s) en de zittende leden van de examencommissie over de samenstelling van de commissie voor de komende periode. Deze procedure wordt ook gevolgd bij een tussentijdse benoeming.
7. Het College van Bestuur draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
8. Voor het afnemen van toetsen en tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan wijst de examencommissie examinatoren aan. Als examiner kunnen slechts worden aangewezen leden van het personeel die zijn belast met het verzorgen van het onderwijs in de desbetreffende onderwijseenheid alsmede deskundigen van buiten de instelling. Examinatoren verstrekken de examencommissie de gevraagde inlichtingen.
9. De examencommissie legt na afloop van elk studiejaar, uiterlijk 15 november van het volgende studiejaar, verantwoording af over haar activiteiten in een jaarverslag.
10. In een reglement met betrekking tot de examencommissies kunnen nadere regels worden vastgelegd met betrekking tot samenstelling, benoeming, werkwijze, besluitvorming, verantwoording en faciliteiten van de examencommissie. Alsmede met betrekking tot de onderlinge verhoudingen binnen een opleiding en binnen de

instelling en de nadere eisen die gesteld worden aan examinatoren. Dit reglement is te vinden op intranet onder intranet.hsleiden.nl/boosa/juridische-zaken/examencommissie/reglement-examencommissies-nieuw

ARTIKEL 7.2 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN EXAMENCOMMISSIE

1. De taken en verantwoordelijkheden zijn goeddeels vastgelegd in de WHW en de mandaatregeling van Hogeschool Leiden. De examencommissie is in ieder geval belast met:
 - a. het vaststellen of een student een examen heeft behaald;
 - b. het uitreiken van getuigschriften, supplementen en verklaringen;
 - c. het borgen van de kwaliteit van toetsing, toetsen, tentamens en examens en het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom toetsen, tentamens en examens;
 - d. het verlenen van vrijstellingen van (nadere)vooropleidingseisen, bedoeld in hoofdstuk 2, waardoor een aanstaand student toelaatbaar is tot de opleiding;
 - e. het uitbrengen van een advies aan het College van Bestuur om een persoon wegens diens gedragingen of uitingen niet tot de opleiding toe te laten dan wel de inschrijving definitief te beëindigen (judicium abeundi);
 - f. het uitbrengen van een studieadvies, waaronder het bindend studieadvies;
 - g. het beoordelen van verzoeken om een bepaalde minor te mogen volgen;
 - h. het – met inachtneming van deze regeling, en behoudens de rol van de examinator - vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om de uitslag van tentamens, toetsen en examens te beoordelen en vast te stellen;
 - i. het verlenen van vrijstellingen voor tentamens en toetsen van onderwijseenheden;
 - j. het beslissen over uitzonderingsregels in zaken met betrekking tot het afleggen van toetsen, tentamens en examens;
 - k. het treffen van maatregelen ingeval van onregelmatigheden, fraude of plagiaat;
 - l. het adviseren van de clusterdirecteur ter zake van de benoeming van leden van de examencommissie;
 - m. met inachtneming van het oordeel van de desbetreffende examinator over het behaalde cijfer: het treffen van minnelijke schikkingen naar aanleiding van verzoeken daartoe van het college van beroep voor de examens;
 - n. het jaarlijks opstellen van een verslag van haar werkzaamheden. Dit verslag wordt gezonden naar de clusterdirecteur en het college van bestuur.
2. De voorzitter van de examencommissie, of in zijn afwezigheid zijn plaatsvervanger, is bevoegd zaken die de examencommissie aangaan en die naar zijn oordeel geen uitstel kunnen verdragen, zelfstandig af te handelen. In de eerstvolgende vergadering van de examencommissie wordt hierover verantwoording afgelegd aan de voltallige examencommissie.
3. Tenzij in de WHW of deze regeling anders is bepaald, neemt de examencommissie of de examinator binnen een termijn van 20 werkdagen een beslissing op een verzoek. Bij de beslistermijn voor alle beslissingen van de examencommissie of examinator worden de eerste 10 werkdagen van de roostervrije zomerperiode niet meegerekend. Daarnaast kan de examencommissie of de examinator op grond van zwaarwegende omstandigheden, afwijken van de gegeven beslistermijn. In dit laatste geval wordt betrokkene daarover onverwijld geïnformeerd, waarbij wordt aangegeven wanneer een beslissing wordt genomen.
4. In een beslissing van de examencommissie of de examinator wordt de student gewezen op de mogelijkheden om in beroep te gaan tegen de beslissing.

5. Indien een student bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een examiner betrokken is die lid is van de examencommissie, neemt de betrokken examiner geen deel aan de beraadslaging over dit onderwerp in de examencommissie. De examencommissie kan de examiner wel verzoeken zijn standpunt naar voren te brengen.

ARTIKEL 7.3 SAMENSTELLING, VERZOeken AAN EN BESLISSINGEN VAN EXAMENCOMMISSIE EN EXAMINATOR

1. De samenstelling van de examencommissie wordt gepubliceerd op ELO onder de cursus 'Chemie Onderwijsinformatie'.
2. Verzoeken aan de examencommissie of de examiner kunnen op de volgende wijze worden ingediend:
 - a. digitaal via het emailadres: appliedscience.examencommissie@hsleiden.nl
 - b. op papier via het postvak van de examencommissie Applied Science welke zich naast de Servicedesk bevindt.
3. De examencommissie draagt er zorg voor dat alle interne belanghebbenden, zoals de betreffende docenten en de studieloopbaanbegeleider op de hoogte gebracht worden van beslissingen over studenten die de examencommissie (of de examiner) heeft genomen. Indien nodig, met in achtneming van de privacy van de student, wordt ter informatie een kopie van het verzoek van de student bijgevoegd.

HOOFDSTUK 8: RECHTSBESCHERMING

ARTIKEL 8.1 VERZOEK OM HERZIENING BIJ DE EXAMENCOMMISSIE

Naar aanleiding van de uitspraak van het CBHO van 31 oktober 2014, in de zaak bekend onder nummer 2014/11, is de herzieningsprocedure bij de examencommissie komen te vervallen. Voor de van toepassing zijnde rechtsbeschermingsprocedures zij verwezen naar hoofdstuk 8, vanaf paragraaf 8.2, van deze onderwijs- en examenregeling. De paragrafen 8.3 tot en met 8.6 van het Studentenstatuut Hogeschool Leiden bevatten tevens informatie over de geldende rechtsbeschermingsprocedures.

ARTIKEL 8.2 RECHTSBESCHERMINGSMOGELIJKHEDEN

1. De student heeft het recht om binnen zes weken na bekendmaking van een beslissing van de examencommissie of de examinerator een beroep in te dienen bij het Loket Rechtsbescherming Hogeschool Leiden.
Het instellen van beroep schort de genomen beslissing niet op.
2. Een beroep dient schriftelijk, gemotiveerd, ondertekend en het bestreden besluit bijgevoegd ingediend worden bij:
Het Loket Rechtsbescherming Hogeschool Leiden
p/a afdeling BOOSA
postbus 382
2300 AJ Leiden.
3. Het College van Beroep van de Examens van Hogeschool Leiden behandelt de ingediende beroepen, bedoeld in het eerste lid.
4. Beroep kan door de ouders of (wettelijke) vertegenwoordigers van de student worden ingesteld, indien het beroepschrift is voorzien van een schriftelijke, ondertekende machtiging door de student.
5. In hoofdstuk 8 van het Studentenstatuut Hogeschool Leiden wordt de procedure bij het College van Beroep voor de Examens van Hogeschool Leiden, zoals opgenomen in dit artikel, nader geregeld. Daarnaast zijn in hoofdstuk 8 van het Studentenstatuut de overige rechtsbeschermingsprocedures, zoals bezwaar via de Geschillenadviescommissie en de klachtenprocedure geregeld. Het Studentenstatuut Hogeschool Leiden is intern te raadplegen via: intranet.hsleiden.nl/boosa/juridische-zaken/studentenstatuut of extern via internet op: <http://www.hsleiden.nl/aems/studerenSub/Studstat12.pdf>

HOOFDSTUK 9: SLOT- EN INVOERINGSBEPALINGEN

ARTIKEL 9.1 ONVOORZIENE GEVALLEN

In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de examencommissie, tenzij het gaat om onderwerpen die expliciet behoren tot de bevoegdheid van het College van Bestuur.

ARTIKEL 9.2 OVERGANGSBEPALINGEN

Bij een grondige wijziging van het onderwijsprogramma van de opleiding wordt een overgangsregeling getroffen (zie bijlage F).

ARTIKEL 9.3 BEKENDMAKING VAN DE REGELING

1. De onderwijsmanager draagt zorg voor een tijdige bekendmaking van deze regeling binnen de opleiding, van nadere regels die door de examencommissie zijn opgesteld alsmede van eventuele wijzigingen.
2. De onderwijs- en examenregeling is tevens te vinden op www.hsleiden.nl/chemie

ARTIKEL 9.4 CITEERTITEL, INWERKINGTREDING

Deze regeling kan worden aangehaald als de Onderwijs- en examenregeling 2015-2016 van de bacheloropleiding Chemie en treedt in werking op 1 september 2015 aan de Hogeschool van Leiden

BIJLAGE A: COMPETENTIES VAN DE OPLEIDING

Alle Nederlandse opleidingen Chemie hebben zich aangesloten bij het domein Applied Science (DAS). In 2008 heeft dit domein de acht beroepscompetenties voor beroepsbeoefenaren van verscheidene opleidingen binnen het domein vastgelegd en deze zijn in 2014 wederom geëvalueerd en aangepast. De Dublin Descriptoren en algemene hbo-competenties zijn in deze 8 competenties verwerkt. De acht DAS competenties (c.q. beroepsvaardigheden of 'skills') van beginnende beroepsbeoefenaars zijn: 'Onderzoeken', 'Experimenteren', 'Ontwikkelen', 'Beheren en coördineren', 'Adviseren en in- en verkopen', 'Instrueren, begeleiden, doceren en coachen', 'Leidinggeven en managen' en 'Zelfsturing'. De acht DAS competenties zijn als basis gebruikt voor de landelijke opleidingsprofielen. In het landelijke opleidingsprofiel Chemie zijn zeven van de acht competenties van het DAS opgenomen en hierin wordt ook het eindniveau van de opleiding vastgelegd. De competentie 'Ontwikkelen' is niet opgenomen in het competentieprofiel van Chemie omdat deze het doorontwikkelen van het productieproces beschrijft, welke voor een chemisch analist niet relevant is.

In het onderwijsprogramma worden de competenties via de onderwijseenheden getoetst. Het eindniveau van competenties dat een afgestudeerde Bachelor of Science Chemie moet hebben behaald is vastgelegd in het landelijk opleidingsprofiel Chemie en weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1: Landelijk opleidingsprofiel van de opleiding Chemie.

	Competentie							
	Onderzoeken	Experimenteren	Ontwikkelen	Beheren en coördineren	Adviseren en in- en verkopen	Instrueren, begeleiden, doceren en coachen	Leidinggeven en managen	Zelfsturing
Eindniveau van de opleiding Chemie Hogeschool Leiden en DAS (landelijk vastgesteld)	III	III	-	I	I	I	I	II

Kennis

Naast de evaluatie van de competenties op landelijk niveau, zijn de competenties ook met de onderwijs- en adviescommissie (OAC) van de opleiding Chemie besproken. Hieruit kwam naar voren dat het werkveld de 'kenniscomponent' geëxpliciteerd wilde zien in het curriculum. Om die reden is in het onderwijsprogramma van de opleiding Chemie bij de onderwijseenheden aangegeven aan welke competentie zij bijdragen of dat de onderwijseenheden bijdragen aan de theoretische kennisontwikkeling. Deze informatie is nu een waardevolle aanvulling op de Body of Knowledge and Skills die in 2012 is opgesteld.

Handelingsindicatoren

Toetsing van de competenties vindt plaats doordat de competenties door DAS zijn vertaald in handelingsindicatoren. De handelingsindicatoren zijn voor de opleiding in Leiden in context geplaatst en beschreven in concrete leeruitkomsten welke bij de losse onderwijseenheden worden getoetst.

De competenties, handelingsindicatoren en opleidingsprofielen zijn door het landelijk werkveld en de hbo-raad vastgesteld en gelden voor alle Chemie opleidingen in Nederland.

Overzicht Competenties en handelingsindicatoren

1. Competentie Onderzoeken

De Bachelor of Science doet binnen het domein Applied Science onderzoek dat ofwel bijdraagt aan de oplossing van een probleem of de ontwikkeling van een methode of tot groter inzicht leidt in een onderwerp binnen de eigen werkomgeving.

Niveau I	Niveau II	Niveau III	Niveau IV
De student voert een eenvoudig onderzoek uit n.a.v. een aangereikte vraagstelling Hij laat dat zien door:	De student vertaalt een aangereikt probleem in concrete vraagstellingen, kiest onder begeleiding een onderzoeksstrategie en voert het onderzoek uit. Hij laat dat zien door:	De student vertaalt een probleem naar een onderzoeksstrategie en voert het onderzoek uit. Hij laat dat zien door:	Ervaren beroepsbeoefenaar (zie beschrijving competentie hierboven). Hij laat dat zien door:
a Inhoudelijk met de opdrachtgever over de opdracht te communiceren (bv. interne of externe opdrachtgever); een gegeven casus te analyseren, een onderzoeksvraag te formuleren en deze op te delen in deelvragen.	Op basis van relevante deelvragen het probleem te analyseren en de gekozen onderzoeksstrategie te verantwoorden.	De gekozen onderzoeksstrategie te verantwoorden.	Over voldoende deskundigheid en initiatief te beschikken om op natuurwetenschappelijk gebied problemen op te sporen en te analyseren.
b (Zo nodig) in overleg met de opdrachtgever de vraagstelling te verhelderen. In overleg met de opdrachtgever doelstellingen te formuleren vanuit een aangereikte eenvoudige doelstelling.	Deelvragen van het uit te voeren onderzoek te formuleren. In overleg met de opdrachtgever doelstellingen te analyseren en om te zetten in het gewenste onderzoek.	Voorstel(len) te doen over te volgen strategie en uitvoering.	De doelstellingen van een gewenst onderzoek vanuit de vraagstelling op te stellen.
c Gebruik te maken van aangereikte literatuur om de vraag te verhelderen.	Relevante bronnen te selecteren en te gebruiken om zich verder in de onderzoeksvraag te verdiepen.	Gebruik te maken van relevante criteria om de betrouwbaarheid van bronnen in te schatten.	Zelfstandig (wetenschappelijke) literatuur te selecteren en te verkrijgen om zich verder in het probleem te verdiepen, daarbij de betrouwbaarheid van de verschillende informatiebronnen correct inschattend.
d Voor de opdracht een werkplan/ plan van aanpak te maken volgens een aangereikt protocol (met doel, opzet, tijdsduur en planning, rekening houdend met veiligheids- en milieuvoorschriften).	Een werkplan te maken, in overleg met opdrachtgever, zelfstandig een aanpak voor uitvoering van het onderzoek te ontwerpen, rekening houdend met veiligheid, kwaliteit, milieu, e.d.	Zelfstandig een werkplan te ontwerpen en de daarin verwerkte randvoorwaarden te motiveren.	Een uitvoerbaar en duurzaam werkplan (met budget) te maken, waarbij rekening wordt gehouden met kwaliteitszorg, veiligheid, gezondheid, welzijn, milieu, duurzaamheid en ethiek.
e Bij uitvoering van de opdracht te werken conform het werkplan/stappenplan.	Bij uitvoering van de opdracht te werken conform werkplan. Het werkplan efficiënt uit te voeren en zo nodig tussentijds aan te passen.	Het werkplan effectief en efficiënt uit te voeren en zo nodig tussentijds aan te passen.	Het werkplan planmatig uit te (laten) voeren door gebruik te maken van relevante methoden, technieken en apparaten.
f Actief mee te werken in een team.	Te functioneren als volwaardig teamlid in de	Afhankelijk van het karakter van de	Resultaatgericht samen te werken in

	eigen werkomgeving (d.m.v. reflectie en feedback).	opdracht als volwaardig lid te functioneren en samen te werken in een team waarin ook medewerkers uit andere vakgebied(en) zitten.	multidisciplinair verband.	
g	Het resultaat van de opdracht zo nodig rekenkundig/statistisch te bewerken en samen te vatten, te structureren in het licht van de onderzoeksvraag en overzichtelijk in beeld te brengen.	(Deel)resultaten samen te vatten en te interpreteren in relatie tot de opdracht/onderzoeksvraag.	(Deel)resultaten logisch en overzichtelijk te combineren en in relatie tot de onderzoeksvraag conclusies te trekken.	De resultaten samen te vatten, te structureren en te interpreteren in relatie tot de onderzoeksvraag.
h	Mondeling en/of schriftelijk volgens aangegeven richtlijnen over de opdracht te rapporteren.	De (deel)resultaten te combineren in één rapportage volgens de geldende richtlijnen/standaard.	Over het onderzoek te rapporteren volgens de in het werkveld geldende standaard.	Resultaten te rapporteren volgens de in het werkveld geldende standaard.
i	Conclusies te formuleren uit de onderzoeksresultaten en zo nodig een voorstel te doen om uitvoering van de opdracht/het onderzoek te verbeteren.	Een voorstel tot vervolgstappen te doen op basis van de combinatie van deelresultaten.	Een strategie voor vervolgonderzoek te formuleren; een voorstel tot vervolgstappen te doen op basis van analyse van resultaten.	Op basis van de verkregen resultaten voorstellen te doen voor een vervolg op het onderzoek.

2. Competentie experimenteren

De Bachelor of Science voert experimenten uit binnen het domein Applied Science zodat aantoonbaar betrouwbare resultaten worden verkregen.

Niveau I	Niveau II	Niveau III	Niveau IV
De student voert een experiment uit volgens voorschrift. Hij laat dat zien door:	De student kiest een geschikt voorschrift, past dit zo nodig aan en voert het uit. Hij laat dat zien door:	De student zet met begeleiding experimenten op en voert deze zelfstandig en systematisch uit. Hij laat dat zien door:	Ervaren beroepsbeoefenaar (zie beschrijving competentie hierboven). Hij laat dat zien door:
a Desgevraagd uit te leggen wat de bedoeling van het experiment is.	Een voorschrift te kiezen en uit te leggen waarom het geschikt is voor het experiment.	Een globaal beschreven procedure of vooropgezet synthesedoel om te zetten naar (een) werkvoorschrift(en) en meerdere methoden te combineren tot een proefopzet.	Een onderzoeksvraag te vertalen naar een adequate experimentele opzet inclusief werkvoorschriften.
b Desgevraagd het principe van de gebruikte methode uit te leggen.	Beschikbare methoden en voorschriften op geschiktheid te beoordelen en experimentele problemen op te lossen (troubleshooting).	Methoden en technieken te kiezen en te anticiperen op mogelijke experimentele problemen.	Zodanige kennis, inzicht en vaardigheid te tonen dat werkzaamheden op een verantwoorde, veilige en kritische wijze kunnen worden uitgevoerd met de juiste methoden, technieken en apparatuur.
c Apparatuur volgens voorschrift te bedienen.	Beschikbare apparatuur op geschiktheid te beoordelen en zo nodig instellingen aan te passen.	Bij opzet en uitvoering van experimenten rekening te houden met mogelijkheden en beperkingen van de te gebruiken apparatuur.	Zich zelfstandig verder te verdiepen in methodieken en achtergronden (waaronder mogelijkheden en beperkingen van de apparatuur).
d Op basis van een voorschrift een experiment adequaat voor te bereiden, uit te voeren en binnen de gestelde tijd resultaten te verkrijgen in overeenstemming met de veiligheids- en milieuvoorschriften.	Een werkplanning te maken voor uitvoering van een voorschrift, dit te beoordelen op veiligheids- en milieuaspecten en uit te voeren, en binnen de gestelde tijd reproduceerbare resultaten te verkrijgen.	Een planning te maken voor een aantal experimenten, deze uit te voeren en binnen de gestelde tijd reproduceerbare resultaten te verkrijgen.	Werkvoorschriften nauwgezet te volgen en zo nodig bij te stellen, zodat aantoonbaar betrouwbare en reproduceerbare resultaten worden verkregen.
e Een voorschrift uit te voeren volgens de veiligheidsvoorschriften.	De milieu- en veiligheidsaspecten van een voorschrift te beoordelen.	Bij de proefopzet rekening te houden met milieu- en veiligheidsaspecten en hierover met zijn omgeving te communiceren.	Rekening te houden met veiligheid, gezondheid, milieu en hygiëne en de experimenten zo duurzaam mogelijk uit te voeren.
f Meetresultaten adequaat en correct te bewerken en in te schatten of een gevonden uitkomst realistisch is.	De betrouwbaarheid van een resultaat te beoordelen op basis van statistische overwegingen.	Een (statistische) methode te kiezen om de betrouwbaarheid van het gevonden resultaat te beoordelen.	(Statistische) technieken toe te passen om de resultaten te verwerken/valideren en de kwaliteit ervan te borgen.
g Een nauwkeurig en overzichtelijk labjournaal bij te houden.	Een nauwkeurig en overzichtelijk labjournaal bij te houden en adequate conclusies uit de experimentele resultaten in het labjournaal op te	Een nauwkeurig en overzichtelijk labjournaal bij te houden met adequate conclusies en in de rapportage de betrouwbaarheid van de gevonden resultaten te verantwoorden.	Resultaten te rapporteren volgens de in het werkveld geldende standaard.

h	Zo nodig een voorstel te doen om uitvoering van een voorschrift te verbeteren.	nemen. Voorstellen te doen tot verbetering van het voorschrift.	Voorstellen te doen tot verbetering van het voorschrift en zo nodig methoden voor te stellen voor vervollexperimenten.	Op basis van de onderzoeksresultaten voorstellen te doen voor vervollexperimenten.
i	Een planning te maken voor het werk dat op een practicumdag(deel) gedaan moet worden, teneinde dit efficiënt uit te kunnen voeren.	Een planning te maken voor het uitvoeren van experimenteel werk binnen een afgebakend project dat qua tijdsduur van beperkte omvang is (enkele weken).	Een planning te maken voor de opzet en uitvoering van experimenteel werk binnen een project van langere duur (minimaal een half jaar, zoals bij de afstudeeropdracht), waarbij regelmatige aanpassing van de planning op basis van de voortgang vereist is.	Snel en efficiënt het beoogde doel te bereiken door middel van het toepassen van projectplanning.

4. Competentie beheren | coördineren

De Bachelor of Science ontwikkelt, implementeert en onderhoudt een beheersysteem of onderdelen daarvan, zodat het systeem voldoet aan de betreffende wet- en regelgeving, kwaliteitsnormen en de normen en waarden van de organisatie.

Niveau I	Niveau II	Niveau III	Niveau IV
De student toetst het werk aan de eisen van verschillende beheersystemen. Hij laat dat zien door:	De student levert een bijdrage aan één of meer beheersystemen binnen de organisatie. Hij laat dat zien door:	De student implementeert en onderhoudt een beheersysteem. Hij laat dat zien door:	Ervaren beroepsbeoefenaar (zie beschrijving competentie hierboven). Hij laat dat zien door:
a Een (eventueel) probleem bij uitvoering van een beheersysteem op te merken en te benoemen.	Voorstellen te doen ter oplossing van voorkomende problemen bij uitvoering en onderhoud van een beheersysteem.	Mogelijke problemen te voorzien bij uitvoering en onderhoud van een beheersysteem.	Eventuele problemen met betrekking tot de ontwikkeling, uitvoering en onderhoud van een (data)beheersysteem te analyseren.
b Mogelijkheden tot verbetering van de uitvoering van een beheersysteem te inventariseren.	Voorstellen te doen ter verbetering van een beheersysteem.	Een verbeterplan voor een beheersysteem op te stellen en uit te (laten) voeren.	Een verbeterplan op te stellen, uit te voeren en te evalueren waarmee de problemen creatief, gestructureerd en economisch verantwoord kunnen worden opgelost.
c Er blijf van te geven op de hoogte te zijn van relevante wet- en regelgeving.	Elementen van wet- en regelgeving te vertalen in aanpassing van een beheersysteem.	Nieuwe wet- en regelgeving of maatschappelijk gewenste ontwikkelingen te verwerken in een bestaand beheersysteem.	Rekening te houden met wet- en regelgeving en (internationaal) geldende normen en waarden, met name met betrekking tot duurzaamheid en betrouwbaarheid.
d De uitvoering van zijn werkzaamheden in te passen in de op zijn werkplek gehanteerde beheersystemen.	Naleving van de richtlijnen van algemeen geldende beheersystemen te controleren.	De op zijn werkplek gehanteerde beheersystemen te onderhouden (verbeteren) en desgewenst een nieuw systeem te implementeren.	Activiteiten te coördineren met betrekking tot de ontwikkeling, implementatie en het onderhouden van het (data)beheersysteem (of onderdelen daarvan).
e Te rapporteren over (de naleving van de richtlijnen) van de gehanteerde beheersystemen bij uitvoering van zijn werkzaamheden.	Te rapporteren over uitvoering van één of meer beheersystemen op zijn werkplek.	Te rapporteren over en presenteren van veranderingen in één of meer beheersystemen.	Informatie te rapporteren en presenteren volgens de in het werkveld geldende standaard.
f Medewerkers desgevraagd informatie te verschaffen over uitvoering van de gehanteerde beheersystemen.	Medewerkers adequaat te informeren over de inhoud van een beheersysteem en hen te attenderen op eventuele wijzigingen.	Medewerkers te ondersteunen in de toepassing van een beheersysteem.	Medewerkers adequaat te informeren over de inhoud en toepassing van het (data)beheersysteem en over eventuele wijzigingen.

5. Competentie adviseren | in- en verkopen

De Bachelor of Science geeft goed onderbouwde adviezen over het ontwerpen, verbeteren of toepassen van producten, processen en methoden en brengt renderende transacties tot stand met goederen of diensten binnen het domein Applied Science.

Niveau I	Niveau II	Niveau III	Niveau IV
De student verdiept zich in de problemen en/of wensen van gebruikers. Hij laat dat zien door:	De student draagt bij aan het oplossen van een technisch probleem van een gebruiker. Hij laat dat zien door: Relevante open vragen te stellen.	De student geeft een concreet advies op een specifieke vraag. Hij laat dat zien door: Flexibel met de veranderende eisen van de klant om te gaan.	Ervaren beroepsbeoefenaar (zie beschrijving competentie hierboven). Hij laat dat zien door: Zich servicegericht op te stellen.
a Te luisteren naar de klant.			
b De opdracht helder en eenduidig te omschrijven.	De geïdentificeerde wensen van de klant te rapporteren/presenteren.	Een gemotiveerd advies uit te brengen.	De vraagstelling van de opdrachtgever te verhelderen.
c Marktonderzoeksgegevens te analyseren.	Marktonderzoeksgegevens te interpreteren.	Marktontwikkelingen te signaleren en hierop in te spelen.	(Markt)onderzoek op te stellen en uit te voeren.
d Acties te benoemen die op een marktonderzoek volgen.	Een actieplan op te stellen voor een marktonderzoek.	Een adviesplan op te stellen, rekening houdend met de eigen concurrentiepositie.	(Delen van) advies op te stellen.
e De wensen van klant/opdrachtgever of gebruiker te herkennen als een relevant (technisch) probleem.	De wens van de klant te identificeren.	Met creatieve oplossingen te komen bij specifieke problemen of ontwikkelingen.	In overleg met onderzoekers en ontwikkelaars wensen en vragen van klanten te vertalen naar haalbare oplossingen of adviezen.
f De klant/opdrachtgever of gebruiker te kennen.	Op basis van vertrouwen een band op te bouwen.	Rekening te houden met de omgeving van de klant.	Relaties met klanten op een adequate wijze te onderhouden.
g Verschillende onderhandelingstechnieken te herkennen.	Geschikte onderhandelings-technieken toe te passen.	Belanghebbenden te overtuigen zodat wenselijke activiteiten ondernomen kunnen worden.	Bij in- en verkoop onderhandelingstechnieken toe te passen.

6. Competentie Instrueren | begeleiden | doceren | coachen

De Bachelor of Science instrueert en begeleidt medewerkers en klanten bij het aanleren van nieuwe kennis en vaardigheden binnen het domein Applied Science.

Niveau I	Niveau II	Niveau III	Niveau IV
<p>De student: geeft op verzoek eigen kennis en vaardigheden door aan medewerkers (door demonstreren en toelichten). Hij laat dat zien door:</p> <p>a Een bijdrage te leveren aan de instructie/demonstratie aan collega-medewerkers, -studenten of leerlingen inzake een praktijkproef, etc.</p>	<p>De student: neemt initiatief tot instructie van medewerkers met een tekort aan kennis en vaardigheden. Hij laat dat zien door:</p> <p>Het verzorgen van een instructie/demonstratie aan collega- medewerkers, -studenten of leerlingen inzake een praktijkproef, etc.</p>	<p>De student: brengt kennis en vaardigheden op didactisch verantwoorde wijze over aan medewerkers. Hij laat dat zien door:</p> <p>Het zelfstandig verzorgen van een theoretische inleiding met instructie/demonstratie aan collega-medewerkers, -studenten, leerlingen of cursisten inzake praktijkproeven, etc.</p>	<p>Ervaren beroepsbeoefenaar (zie beschrijving competentie hierboven). Hij laat dat zien door:</p> <p>Het zelfstandig verzorgen van theoretische inleidingen, instructies en demonstraties aan medewerkers, leerlingen, studenten of cursisten inzake praktische experimenten, het gebruik van apparaten, materialen en dergelijke. Het begeleiden van medewerkers, leerlingen, studenten of cursisten inzake te gebruiken methodes en apparatuur, alsmede bij het verrichten van literatuuronderzoek, bij (praktijk)opdrachten.</p>
<p>b Een bijdrage te leveren aan de begeleiding van medewerkers, leerlingen, studenten of cursisten inzake te gebruiken methodes en apparatuur, etc.</p>	<p>Mee te werken aan de begeleiding van medewerkers, leerlingen, studenten of cursisten inzake te gebruiken methodes en apparatuur, etc.</p>	<p>Een deel van de begeleiding te verzorgen van medewerkers, leerlingen, studenten of cursisten inzake te gebruiken methodes en apparatuur, etc.</p>	<p>Het begeleiden van medewerkers, leerlingen, studenten of cursisten inzake te gebruiken methodes en apparatuur, alsmede bij het verrichten van literatuuronderzoek, bij (praktijk)opdrachten.</p>
<p>c Zaken helder uiteen te zetten.</p>	<p>Informatie over te brengen, rekening houdend met de doelgroep.</p>	<p>Complexe informatie over te brengen, rekening houdend met de doelgroep.</p>	<p>In diverse onderwijssituaties didactische vaardigheden toe te passen.</p>
<p>d Zich bewust te zijn van het belang van voortdurende deskundigheidsontwikkeling.</p>	<p>Activiteiten te ontplooiën t.a.v. de eigen deskundigheidsontwikkeling en die van anderen.</p>	<p>Op basis van eigen ervaringen een bijdrage te leveren aan het coachen van medewerkers.</p>	<p>Het coachen van medewerkers en teams bij de ontwikkeling van deskundigheid.</p>
<p>e Op verzoek feedback te geven op de evaluatie/beoordeling van de resultaten van instructies, etc.</p>	<p>Een beargumenteerde beoordeling/evaluatie te geven van de resultaten van instructies, etc.</p>	<p>Een bijdrage te leveren aan het opstellen van beoordelingscriteria en suggesties te doen voor verdere ontwikkeling.</p>	<p>Het evalueren en beoordelen van de resultaten van instructies, training en/of scholing.</p>

7. Competentie leidinggeven | managen

De Bachelor of Science geeft richting en sturing aan organisatieprocessen en de daarbij betrokken medewerkers, teneinde de doelen te realiseren van het organisatieonderdeel of project waar hij leiding aan geeft.

Niveau I	Niveau II	Niveau III	Niveau IV
De student verleent assistentie en geeft richting aan medewerkers wanneer daar om wordt gevraagd. Hij laat dat zien door:	De student verleent assistentie en geeft richting aan medewerkers om prestaties te verbeteren. Hij laat dat zien door:	De student: zorgt dat doelen en rollen van leden van een team gedefinieerd zijn en ondersteunt het functioneren van de leden in het realiseren van de teamdoelen. Hij laat dat zien door:	Ervaren beroepsbeoefenaar (zie beschrijving competentie hierboven). Hij laat dat zien door:
a Blijk te geven van begrip van plaats en functie van zijn organisatie- onderdeel (stage- /afstudeerplek).	Eigen kennis en inzichten in te brengen bij het aanpakken van (nieuwe) activiteiten in de organisatie.	Ervoor te zorgen dat medewerkers duidelijk weten wat hun rol is in het bereiken van organisatiedoelen en hen hierbij te begeleiden.	Een visie te hebben betreffende het organisatieonderdeel en deze uit te dragen.
b Mede voor taak- en werkverdeling te zorgen.	Assistentie te verlenen bij het oplossen van knelpunten in de planning en prioriteitstelling van werkzaamheden.	Bij het plannen van werkzaamheden een taakverdeling aan te geven, alsmede tijdpad, prioriteitstelling en andere randvoorwaarden in termen van tijd, geld, kwaliteit, informatie en organisatie.	Project- en planmatig te werken.
c Aanspreekbaar en bereikbaar te zijn voor medewerkers, medestudenten en docenten.	Medewerkers te motiveren door hen aan te spreken op hun kwaliteiten.	Taken te delegeren aan medewerkers overeenkomstig hun functie en kwaliteiten.	Medewerkers te coachen door te inspireren, te overtuigen, te motiveren, respect te tonen, samenwerking te stimuleren en te delegeren.
d Eerlijk en betrouwbaar te handelen naar medewerkers, medestudenten en docenten.	Medewerkers aan te spreken op hun omgang met collega's.	Open en helder te zijn over de eigen positie en conflicten helpen op te lossen.	Zelf het voorbeeld naar medewerkers te geven.
e Anderen te steunen in hun initiatieven.	Medewerkers te stimuleren om zelf nieuwe initiatieven te ontplooiën.	Medewerkers te helpen bij het uitwerken van hun initiatieven.	Medewerkers een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid te geven.
f Vanuit zijn eigen werkzaamheden bij te dragen aan vergaderingen en werkoverleggen.	In vergaderingen en werkoverleggen mee te denken met andere medewerkers en initiatief te nemen tot het oplossen van knelpunten.	De deelnemers aan de vergadering een doelgerichte bijdrage te laten leveren vanuit hun rol in het team.	Het voorzitten van vergaderingen en werkoverleg.
g Heldere en eenduidige uitleg of instructies te geven over een te verrichten taak.	Met andere medewerkers te overleggen om een gezamenlijk einddoel te bereiken.	Medewerkers op voortgang te sturen om de gestelde doelen te halen.	Taak- en procesgericht te communiceren.
h Medewerkers inzicht te geven in het belang van de randvoorwaarden van het project.	In overleg een gemaakte planning bij te stellen om binnen gestelde randvoorwaarden te blijven.	De taken aan de deelnemers van het project zodanig toe te delen dat de randvoorwaarden optimaal kunnen worden gerealiseerd.	Een project te beheersen in termen van tijd, geld, kwaliteit, informatie en organisatie.

8. Competentie zelfsturing

De Bachelor of Science stuurt zichzelf in zijn functioneren en in zijn ontwikkeling en zorgt dat hij qua kennis en vaardigheden op de hoogte is van de nieuwste ontwikkelingen, ook in relatie tot ethische dilemma's en maatschappelijk geaccepteerde normen en waarden.

Niveau I	Niveau II	Niveau III	Niveau IV
De student reflecteert op eigen functioneren. Hij laat dat zien door:	De student reflecteert op eigen functioneren en ontwikkeling. Hij laat dat zien door:	De student stuurt zichzelf in eigen functioneren. Hij laat dat zien door:	Ervaren beroepsbeoefenaar (zie beschrijving competentie hierboven). Hij laat dat zien door:
a Naar een vastgesteld leerdoel toe te werken. De leerstrategie en de daaruit voortvloeiende resultaten te bespreken; zich bewust te zijn van de functie van een leerdoel en hoe hij dat gebruikt in zijn leerstrategie.	In overleg/zelfstandig eigen leerdoel en leerstrategie te bepalen en op het resultaat te reflecteren.	Een loopbaanontwikkelingsplan te maken en zelf nieuwe leerdoelen te bepalen.	Op zelfstandige wijze een leerdoel en een leerstrategie te bepalen en uit te voeren en het resultaat terug te koppelen naar het leerdoel.
b De eventuele noodzaak tot aanpassing van het eigen functioneren te benoemen in de studieomgeving.	Feedback op eigen functioneren te gebruiken voor aanpassing aan de werkomgeving.	Zijn functioneren aan te passen aan de eisen van de verschillende werkomgevingen.	Zich snel aan te passen aan veranderende werkomgevingen.
c Over beroepsmatige en ethische dilemma's met anderen te communiceren en beroepsmatige of ethische dilemma's te benoemen.	Eventuele beroepsmatige en ethische dilemma's te constateren en daarover zijn mening te geven.	Aan de hand van maatschappelijk geaccepteerde beroepsmatige en ethische normen en waarden zijn standpunt te bepalen.	Bij beroepsmatige en ethische dilemma's een afweging te maken en een besluit te nemen, rekening houdend met maatschappelijk geaccepteerde normen en waarden.
d Informatie te zoeken om eigen functioneren te verbeteren.	Kritiek op geleverd werk te verwerken en eigen functioneren met collega's te bespreken.	Eigen functioneren op grond van ervaringen aan te passen.	Feedback te geven en te ontvangen.
e Eigen handelen en denken kritisch te evalueren. Bewust te zijn van het effect van de eigen werkhouding op anderen, zoals groepsleden bij een project.	Voor zichzelf inzake eigen handelen conclusies te trekken en die zo nodig ook naar anderen te verwoorden.	Eigen handelen naar anderen te verantwoorden en te maken keuzen te motiveren.	Eigen denken en handelen kritisch te evalueren en verantwoording af te leggen en te verwerken.

Relatie tussen opleidingsprofielen en het Nederlandse hbo-bachelor-kwalificatieraamwerk

De Vereniging Hogescholen heeft in overleg met haar leden en met groeperingen in het betrokken beroepenveld op opleidingsniveau zogeheten landelijke opleidingsprofielen opgesteld (waaronder dit document BAS). Deze zijn gerelateerd aan de Dublin-descriptoren en er is afgesproken dat de opleidingen deze profielen volgen.

Ook de beroepscompetenties en de opleidingsprofielen voor de BAS kunnen worden gerelateerd aan de algemene Dublin-descriptoren. Voor elk van de opleidingsprofielen is het specifieke minimale eindniveau vergeleken met de Dublin-descriptoren. In 2003 en 2007 is reeds vastgesteld dat de opleidingsprofielen relateren aan de algemene Dublin-

descriptoren. Aan het eind van deze bijlage is per opleidingsprofiel een tabel opgenomen die de relatie laat zien tussen het opleidingsprofiel en de Dublin-descriptoren.

Naast niveau dient ook de oriëntatie in de eindkwalificatie tot uiting te komen. De oriëntatie van het programma moet de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van de beroepspraktijk waarborgen. Ter explicatie van deze kern van de hbo bachelor fungeert de hbo-standaard.

De standaard vormt het richtpunt voor de ontwikkeling van landelijke opleidingsprofielen en vervolgens voor de invulling daarvan in de curricula van de afzonderlijke opleidingen. De huidige herziening van de opleidingsprofielen door toevoeging van de BoKS aan elk der opleidingsprofielen, geeft expliciet inhoud aan het eerste kenmerk van de hbo-standaard. Aan de overige drie kenmerken was reeds invulling gegeven door de beroepscompetenties.

In de volgende tabel is voor het opleidingsprofiel Chemie de relatie met de Dublin-descriptoren weergegeven.

*Kwaliteit als opdracht, Uitgave HBO-Raad, www.vereniginghogescholen.nl, augustus 2009

Opleidingscompetenties	Dublin-descriptoren				
	'Knowledge and understanding'	'Applying knowledge and understanding'	'Making judgements'	'Communication'	'Learning skills'
1. Onderzoeken	■ x	■ x	a,b,c,g,i	f,h,i	c
2. Experimenteren	■ x	■ x	c,e,f,h	g,h	c
4. Beheren	■ x	a,b,d	b,c,e	e,f	
5. Adviseren	■ x			■ x	
6. Instrueren	■ x			■ x	
7. Leidinggeven	■ x			■ x	
8. Zelfsturing	■ x	■ x	■ x		■ x

*) een x houdt in dat alle handelingsindicatoren van de betreffende competentie bijdragen aan de invulling van de Dublin-descriptor.

BIJLAGE B: ONDERWIJSPROGRAMMA'S (POST) PROPEDEUTISCHE FASE/ASSOCIATE-DEGREE

BIJLAGE B1A: ONDERWIJSPROGRAMMA PROPEDEUTISCHE FASE

In deze bijlage wordt het propedeutisch programma weergegeven. Eén studiepunt (EC) komt overeen met 28 studiebelastinguren. In onderstaande tabellen wordt het programma weergegeven

- per thema met onderwijseenheden, studiepunten en tijdvak waarin het onderwijs verzorgd wordt (tabel 1);
- per onderwijseenheid de gebruikte werkvormen met de getoetste competenties en/of kennisdomein (tabel 2);
- per onderwijseenheid de gebruikte toetsvormen, toetsnamen en beoordelingswijze (cijfer/kwalificatie, individueel/groep – groep = 2 of meer studenten werken samen aan de toets) (tabel 3).

Tabel 1: overzicht per thema met onderwijseenheden, studiepunten en tijdvak waarin het onderwijs verzorgd wordt in het propedeuseprogramma van de opleiding Chemie.

thema code	thema	EC	code	naam onderwijseenheid	EC	jaar	periode
CTBCH	Thema Basis Chemie	13	C01AMK	BCH Automatisering & kalibratie	2	1	1
			C01BKC	BCH Basis kennis chemie	3	1	1
			C01BKN	BCH Basis natuurkunde	3	1	1
			C01RWS	BCH Rekenen, wiskunde en statistiek	2	1	1
			C01BPC	BCH Basis praktijk chemie	3	1	1
CTSEA	Thema Synthese & Analyse	13	C02ASM	SEA Algemene scheidingsmethode 1	3	1	2
			C02EVB	SEA Evenwichten & buffers	2	1	2
			C02OST	SEA Organische synthese theorie	3	1	2
			C02RWS	SEA Rekenen, wiskunde en statistiek	2	1	2
			C02SAP	SEA Synthese & analyse: project	3	1	2
CTWAK	Thema Waterkwaliteit	15	C03BWA	WAK Basis wateranalyse	4	1	3
			C03ELC	WAK Elektrochemie	2	1	3
			C03SPE	WAK Spectroscopie	3	1	3
			C03RWS	WAK Rekenen, wiskunde en statistiek	2	1	3
			C03WKP	WAK Waterkwaliteit project	4	1	3
CTCHL	Thema Chemie van het leven	14	C04BOC	CHL Bio-organische chemie	3	1	4
			C04LCA	CHL ADP Levenscyclusanalyse	2	1	4
			C04OSP	CHL Organische synthese praktijk	3	1	4
			C04OST	CHL Organische synthese theorie	2	1	4
			C04PRF	CHL Productfabricage	4	1	4
CTSTV	Thema Studievaardigheden	5	CHSLBP	STV Studieloopbaanbegeleiding propedeuse	1	1	1, 2, 3, 4
			CHPOVT	STV Onderzoeksvaardigheden en taal	2	1	1,2
			CHVEI1	STV Basiseis veiligheid	2	1	1, 2, 3, 4

Tabel 2: Overzicht per onderwijseenheid van de gebruikte werkvormen met de getoetste competenties en/of kennisdomein binnen het propedeuseprogramma van de opleiding Chemie

code	werkvormen	kennis	getoetste competentie(s) uit opleidingsprofiel
C01AMK C01BKC C01BKN C01RWS C01BPC	theorie en praktijk theorie theorie en praktijk theorie theorie en praktijk	 kennis kennis kennis	experimenteren niveau 1 experimenteren niveau 1 onderzoeken niveau 1, experimenteren niveau 1
C02ASM C02EVB C02OST C02RWS C02SAP	theorie en praktijk theorie theorie theorie theorie en praktijk	 kennis kennis kennis	onderzoeken niveau 1, experimenteren niveau 1 onderzoeken niveau 1, experimenteren niveau 1
C03BWA C03ELC C03SPE C03RWS C03WKP	theorie en praktijk theorie theorie en praktijk theorie theorie en praktijk	 kennis kennis kennis	experimenteren niveau 1 experimenteren niveau 1 onderzoeken niveau 1, experimenteren niveau 1, instrueren niveau 1
C04BOC C04LCA C04OSP C04OST C04PRF	 theorie theorie praktijk theorie theorie en praktijk	 kennis kennis	 onderzoeken niveau 1 experimenteren niveau 1 onderzoeken niveau 1 onderzoeken niveau 1, experimenteren niveau 1, instrueren niveau 1
CHSLBP CHPOVT CHVEI1	begeleiding theorie theorie en praktijk		zelfsturing niveau 1 zelfsturing niveau 1 experimenteren niveau 1

Tabel 3: overzicht per onderwijseenheid van de gebruikte toetsvormen, toetsnamen en beoordelingswijze (cijfer/kwalificatie, individueel/groep) in het propedeuseprogramma van de opleiding Chemie.

code	toetsvorm	toetsnaam	kwalificatie/cijfer	Individueel/groep
C01AMK	resultatenformulier	BCH-AMK	kwalificatie	individueel
C01BKC	schriftelijke toets	BCH-BKC	cijfer	individueel
C01BKN	schriftelijke toets	BCH-BKNs	cijfer	individueel
C01RWS	resultaatformulier	BCH-BKNr	kwalificatie	individueel
	schriftelijke toets	BCH-RWSs	cijfer	individueel
C01BPC	opdrachten	BCH-RWSO	kwalificatie	individueel
	verslag	BCH-BPC	cijfer	groep
C02ASM	Resultaatformulier	SEA-ASM	kwalificatie	individueel
C02EVB	schriftelijke toets	SEA-EVB	cijfer	individueel
C02OST	schriftelijke toets	SEA-OST	cijfer	individueel
C02RWS	schriftelijke toets	SEA-RWS	cijfer	individueel
C02SAP	verslag	SEA-SAP	cijfer	groep
C03BWA	resultaatformulier	WAK-BWA	kwalificatie	groep
C03ELC	schriftelijke toets	WAK-ELC	cijfer	individueel
C03SPE	schriftelijke toets	WAK-SPEs	cijfer	individueel
C03RWS	resultaatformulier	WAK-SPEr	kwalificatie	individueel
	schriftelijke toets	WAK-RWS	cijfer	individueel
C03WKP	verslag	WAK-WKPV	cijfer	groep
	presentatie	WAK-WKPP	kwalificatie	groep
C04BOC	schriftelijke toets	CHL-BOC	cijfer	individueel
C04LCA	verslag	CHL-LCA	cijfer	groep
C04OSP	resultaatformulier	CHL-OSP	kwalificatie	individueel
C04OST	schriftelijke toets	CHL-OST	cijfer	individueel
C04PRF	posterpresentatie	CHL-PRFP	kwalificatie	groep
	plan van aanpak	CHL-PRFa	cijfer	groep
CHSLBP	portfolio*	STV-SLBP1, STV-SLBP2, STV-SLBP3, STV-SLBP4	kwalificatie	individueel
CHPOVT	portfolio	STV-OVT	kwalificatie	individueel
CHVEI1	schriftelijk	STV-VEIs	kwalificatie	individueel
	praktijktoets	STV-VEIp	kwalificatie	individueel

* bestaat uit 4 deelttoetsen

BIJLAGE B1B: ONDERWIJSPROGRAMMA PROPEDEUTISCHE FASE VERKORT TRAJECT MLO EN VWO ZIJ-INSTRMERS

In deze bijlage wordt bedoeld met de termen:

- mlo-instromer: de student die op basis van een mlo-diploma op niveau 4 of een daaraan gelijkgestelde vooropleiding is toegelaten tot de opleiding in het verkorte traject (doordat hij hiervoor is geselecteerd tijdens de decentrale selectie);
- vwo-instromer: de student die op basis van een vwo-diploma N&G of N&T of een daaraan gelijkgestelde vooropleiding is toegelaten tot de opleiding in het verkorte traject (doordat hij hiervoor is geselecteerd tijdens de decentrale selectie);

In deze bijlage zijn de volgende afkortingen gebruikt

- Beheren, coördineren: Beheren en coördineren;
- Instr., begel., doc.: Instrueren, begeleiden en doceren;
- OWE: onderwijseenheid.

De basis van de onderwijsprogramma van de mlo- en vwo studenten wordt gevormd door de module. Een module (in de major) heeft betrekking op één bepaalde competentie (of een daaruit geëxpliciteerd deel) en vormt daarmee ook de basis van beoordeling. De onderwijsprogramma's zijn vakinhoudelijk georganiseerd in thema's die in het algemeen periode-gebonden zijn; elk thema bestaat uit een aantal samenhangende modules (uit verschillende competentiegebieden).

Ter beoordeling van het behaalde competentieniveau van de student zijn de modules georganiseerd in onderwijseenheden (in de studievoortgangsadministratie aangeduid met de term examenonderdeel). Een onderwijseenheid staat voor een bepaalde competentie (of een daaruit geëxpliciteerd deel) en kan modules uit meerdere thema's omvatten.

De werkvormen die bij de modules gehanteerd worden zijn:

1. Theorie: al het onderwijs dat in een theorie lokaal wordt verzorgd, zoals onder andere hoorcolleges, werkcolleges, instructiecolleges.
2. Praktijk: al het onderwijs dat in een praktijk lokaal wordt verzorgd.
3. Begeleiding: al het onderwijs waarbij studenten individueel of in groepen worden begeleid, zoals onder andere studieloopbaanbegeleiding.
4. Stage

1 Propedeutisch onderwijsprogramma voor mlo-instromers en vwo-instromers

In de onderstaande overzichten is per module achtereenvolgens weergegeven: de periode waarin het onderwijs wordt verzorgd (periode 5 staat voor de eerste periode in het tweede leerjaar, etc.), de modulecode, de modulenaam en de studielast in EC en sbu en ten slotte de onderwijseenheid / competentie (met het bijbehorend niveau).

1.1 mlo-instromers

Thema	Propedeuse Chemie	mlo-instromers (TMLCP)	7 EC	196 sbu	
5	P05BTC	MLC Basistheorie chemie	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 1
5	P05WIN	MLC Wiskunde en natuurkunde	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 1
6	P06CEV	MLC/VWC Chemisch evenwicht	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 1
5,6	CHVEIi	MLC Basis veiligheid	1 EC	56 sbu	Experimenteren 1

1.2 vwo-instromers

Thema	Propedeuse Chemie	vwo-instromers (TVWCP)	7 EC	196 sbu	
5	P05BPC	VWC Basispraktijk chemie	2 EC	56 sbu	Experimenteren 1
6	P06CEV	MLC/VWC Chemisch evenwicht	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 1
6	P06OZV	VWC Onderzoeksvaardigheden	2 EC	56 sbu	Onderzoeken 1
5,6	CHVEIi	MLC Basis veiligheid	1 EC	56 sbu	Experimenteren 1

2 Propedeutisch onderwijsprogramma voor mlo-instromers en vwo-instromers in onderwijseenheden

In de onderstaande overzichten is per module achtereenvolgens weergegeven: de periode waarin het onderwijs wordt verzorgd (periode 5 staat voor de eerste periode in het tweede leerjaar, etc.), de modulecode, de toetsvorm, de beoordelingswijze (individueel of groepsgewijs) de beoordelingsschaal (cijfer, 1 – 10, of kwalificatie, V/O), de studielast in EC en ten slotte de naam van de toets zoals geregistreerd in de studievoortgangsadministratie.

Aan de propedeuse-eisen is voldaan indien:

- het in de onderwijseenheid gedefinieerde aantal EC is behaald,
- minimaal 14 EC in de postpropedeutische onderwijseenheid "Kennisdomein Chemie (niveau 2)" zijn behaald.

Wanneer aan de bovenstaande eisen is voldaan, wordt daarnaast een vrijstelling van 53 EC (module EVC52P) verleend.

2.1 mlo-instromers

<i>OWE: Experimenteren en Kennis Chemie (niveau 1)</i>				<i>Verplicht te behalen: 7 EC</i>		
5	P05BTC	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	P05BTC Ttoets
5	P05WIN	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	P05WIN Ttoets
6	P06CEV	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	P06CEV Ttoets
5,6	CHVEIi	schriftelijke toets	individueel	kwalificatie	1 EC	MLC/VWC-VEIs
		praktijktoets	individueel	kwalificatie		MLC/VWC-VEIp
<i>Subtotaal:</i>					<i>7 EC</i>	

2.2 vwo-instromers

<i>OWE: Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niv. 1)</i>				<i>Verplicht te behalen: 7 EC</i>		
5	P05BPC	praktijktoets	individueel	cijfer	2 EC	P05BPC PT
6	P06CEV	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	P06CEV Ttoets
6	P06OZV	verslag	groep	cijfer	2 EC	P06OZV VSG
5,6	CHVEIi	schriftelijke toets	individueel	kwalificatie	1 EC	MLC/VWC-VEIs
		praktijktoets	individueel	kwalificatie		MLC/VWC-VEIp
<i>Subtotaal:</i>					<i>7 EC</i>	

BIJLAGE B2: ONDERWIJSPROGRAMMA POSTPROPEDEUTISCHE FASE

In deze bijlage zijn het onderwijsprogramma's van de major in de postpropedeutische fase beschreven. Minoren zijn onderwerp van bijlage C.

In deze bijlage van deze OER wordt bedoeld met de term:

- havo-instromer: de student die op basis van een havo-diploma N&G of N&T of een daaraan gelijkgestelde vooropleiding is toegelaten tot de opleiding;
- mlo-instromer: de student die op basis van een mlo-diploma op niveau 4 of een daaraan gelijkgestelde vooropleiding is toegelaten tot de opleiding in het verkorte traject (doordat hij hiervoor is geselecteerd tijdens de decentrale selectie);
- vwo-instromer: de student die op basis van een vwo-diploma N&G of N&T of een daaraan gelijkgestelde vooropleiding is toegelaten tot de opleiding in het verkorte traject (doordat hij hiervoor is geselecteerd tijdens de decentrale selectie);

In deze bijlage zijn de volgende afkortingen gebruikt:

- Adviseren, verkopen: Adviseren en verkopen;
- Beheren, coördineren: Beheren en coördineren;
- Instr., begel., doc.: Instrueren, begeleiden en doceren;
- Leiding gv., managen: Leiding geven en managen;
- Onz., Exp., Kennis: Onderzoeken, Experimenteren, Kennis;
- OWE: onderwijseenheid.

De basis van de onderwijsprogramma's wordt gevormd door de module. Een module (in de major) heeft betrekking op één bepaalde competentie (of een daaruit geëxpliciteerd deel) en vormt daarmee ook de basis van beoordeling. De onderwijsprogramma's zijn vakinhoudelijk georganiseerd in thema's die in het algemeen periode-gebonden zijn; elk thema bestaat uit een aantal samenhangende modules (uit verschillende competentiegebieden).

Ter beoordeling van het behaalde competentieniveau van de student zijn de modules georganiseerd in onderwijseenheden (in de studievoortgangsadministratie aangeduid met de term examenonderdeel). Een onderwijseenheid staat voor een bepaalde competentie (of een daaruit geëxpliciteerd deel) en omvat modules uit meerdere thema's.

In deze bijlage zijn opgenomen:

- het postpropedeutisch onderwijsprogramma voor havo-instromers, mlo-instromers en vwo-instromers georganiseerd in thema's;
- het majorprogramma voor havo-instromers georganiseerd in onderwijseenheden;
- de majorprogramma's voor mlo- en vwo-instromers in onderwijseenheden.

1 Postpropedeutisch onderwijsprogramma in thema's

In de onderstaande overzichten is voor de twee specialisaties van de opleiding per module achtereenvolgens weergegeven: de periode waarin het onderwijs wordt verzorgd (periode 5 staat voor de eerste periode in het tweede leerjaar, etc.), de modulecode, de modulenaam, de studielast in EC en sbu en ten slotte de onderwijseenheid / competentie (met bijbehorend niveau).

1.1 Gemeenschappelijk deel voor alle specialisaties

Het gemeenschappelijk deel geldt voor alle studenten, ongeacht de vooropleiding. Indien relevant wordt voor mlo- en vwo instromers afwijkingen in het onderwijsprogramma vermeld.

<i>Thema: Synthese & analyse (TS&AH)</i>		<i>17 EC 476 sbu</i>	
5	H05ASP S&A Anorganische synthese praktijk	2 EC 56 sbu	Experimenteren 2
5	H05DAV S&A Dataverwerking	2 EC 56 sbu	Experimenteren 2
5	H05MSP S&A Molecuulspectroscopie	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
5	H05OSP S&A Organische synthese praktijk	2 EC 56 sbu	Experimenteren 2
5	H05OST S&A Organische synthese theorie	3 EC 84 sbu	Kennisdomein 2
5	H05SCH S&A Scheidingsmethoden	3 EC 84 sbu	Kennisdomein 2
5	H05WGC S&A Workshop gaschromatografie	1 EC 28 sbu	Experimenteren 2
5	H05WSP S&A Workshop spectroscopie	1 EC 28 sbu	Experimenteren 2
5	H05WXL S&A Workshop Excel	1 EC 28 sbu	Experimenteren 2
<i>Thema: Reacties & mechanismen (TR&MH)</i>		<i>18 EC 504 sbu</i>	
6	H06ASB R&M Atoombouw, structuur en binding	3 EC 84 sbu	Kennisdomein 2
6	H06DAV R&M Dataverwerking	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
6	H06DIF R&M Differentiaalrekening	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
6	H06OST R&M Organische synthese theorie	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
6	H06RKT R&M Reactiekinetiek theorie	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
6	H06RMO R&M Reactiemechanistisch onderzoek	3 EC 84 sbu	Onderzoeken 2
6	H06STO R&M Structuuronderzoek	2 EC 56 sbu	Onderzoeken 2
6	H06WCO R&M Workshop ChemOffice	1 EC 28 sbu	Experimenteren 2
6	H06WHP R&M Workshop HPLC	1 EC 28 sbu	Experimenteren 2
<i>Thema: Elementanalyse (TEANH)</i>		<i>10 EC 280 sbu</i>	
7	H07ASR EAN Atoomspectrometrie & röntgenanalyse	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
7	H07DAN EAN Data-analyse	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
7	H07EAO EAN Elementanalytisch onderzoek	3 EC 84 sbu	Onderzoeken 2
7	H07ECA EAN Elektrochemische analyse	3 EC 84 sbu	Kennisdomein 2
<i>Thema: Naamreacties 1 (TNR1H)</i>		<i>8 EC 224 sbu</i>	
7	H07NRP NR1 Naamreacties praktijk	3 EC 84 sbu	Onderzoeken 2
7	H07NRT NR1 Naamreacties theorie	3 EC 84 sbu	Kennisdomein 2
7	H07RST NR1 Retrosynthese	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
<i>Thema: Fysisch chemisch meten (TFCMH)</i>		<i>10 EC 280 sbu</i>	
8	H08FCM FCM Fysisch chemische methoden	2 EC 56 sbu	Experimenteren 2
8	H08PMO FCM Project materiaalonderzoek	1 EC 28 sbu	Onderzoeken 2
8	H08REO FCM Rheologie	1 EC 28 sbu	Onderzoeken 2
8	H08STL FCM Stromingsleer	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
8	H08TTA FCM Thermodynamica & thermische analyse	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
8	H08VLC FCM Vloeistofchromatografie	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
<i>Thema Naamreacties 2 (TNR2H)</i>		<i>8 EC 224 sbu</i>	
8	H08NRP NR2 Naamreacties praktijk	2 EC 56 sbu	Onderzoeken 2
8	H08NRT NR2 Naamreacties theorie	3 EC 84 sbu	Kennisdomein 2
8	H08STC NR2 Stereochemie	2 EC 56 sbu	Kennisdomein 2
8	H08WCH NR2 Workshop chromatografie	1 EC 28 sbu	Experimenteren 2
<i>Thema Studieloopbaanbegeleiding (TSLB)</i>		<i>3 EC 84 sbu</i>	
5 - 8	SLB02 Studieloopbaanbegeleiding 2	1 EC 28 sbu	Zelfsturing 2
9 - 12	SLB03 Studieloopbaanbegeleiding 3	1 EC 28 sbu	Zelfsturing 2
13 - 16	SLB04 Studieloopbaanbegeleiding 4	1 EC 28 sbu	Zelfsturing 2

<i>Niet themagebonden modules</i>		2 EC	56 sbu	
5 - 16	CKOS1 Korte stage 1	1 EC	28 sbu	
5 - 16	COA1 Organisatorische activiteiten 1	1 EC	28 sbu	Beheren, coördineren1

1.2 Specialisatiespecifiek deel Analytische chemie

<i>Specialisatie: Analytische chemie 1 (SCA1H)</i>		16 EC	448 sbu	
9	H09ACM CA1 Analytisch chemisch meten	4 EC	112 sbu	Experimenteren 2
9	H09ANS CA1 Analysestrategie	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
9	H09GCG CA1 Geavanceerde scheidingsmethoden	3 EC	84 sbu	Kennisdomein 2
9	H09IMS CA1 Interpretatie van massaspectra	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
9	H09LAC CA1 Literatuuronderzoek analytische chemie	2 EC	56 sbu	Onderzoeken 2
9	H09NMR CA1/OS1 Workshop NMR	1 EC	28 sbu	Experimenteren 2
9	H09SBP CA1/OS1 Structuurbepaling	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
<i>Specialisatie: Analytische chemie 2 (SCA2H)</i>		15 EC	420 sbu	
10	H10CMM CA2 Chemometrie	3 EC	84 sbu	Experimenteren 2
10	H10EEP CA2 Eindbespreking en presentatie	1 EC	28 sbu	Instr., bevel., doc. 1
10	H10MAS CA2 Massaspectrometrie	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
10	H10MSM CA2 Moderne scheidingsmethoden	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
10	H10PAM CA2 Project analytisch onderzoek	5 EC	140 sbu	Onderzoeken 2
10	H10VAL CA2 Validatie	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
<i>Afstudeerjaar: Analytische chemie (AFCAH)</i>		60 EC	1680 sbu	
13, 14	H14SCA AFS Stage Analytische chemie	18 EC	504 sbu	Onz., Exp., Kennis3
15, 16	H16AAC AFS Afstudeeropdracht analytische chemie	42 EC	1176 sbu	Onz., Exp., Kennis3

1.3 Specialisatiespecifiek deel Organische chemie

<i>Specialisatie Organische chemie 1 (SOS1H)</i>		15 EC	420 sbu	
9	H09COM OS1 Coördinatie- en organometaalchemie	3 EC	84 sbu	Kennisdomein 2
9	H09CPS OS1 Complexe syntheses	3 EC	84 sbu	Experimenteren 2
9	H09DOC OS1 Dossier organische chemie 1	1 EC	28 sbu	Kennisdomein 2
9	H09LOC OS1 Literatuuronderzoek organische chemie	2 EC	56 sbu	Onderzoeken 2
9	H09NMR CA1/OS1 Workshop NMR	1 EC	28 sbu	Experimenteren 2
9	H09OCO OS1 Organisch chemisch onderzoek	3 EC	84 sbu	Onderzoeken 2
9	H09SBP CA1/OS1 Structuurbepaling	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
<i>Specialisatie Organische chemie 2 (SOS2H)</i>		16 EC	448 sbu	
10	H10BOC OS2 Bio-organische chemie	3 EC	84 sbu	Kennisdomein 2
10	H10COP OS2 Coörd.- en organometaalch. presentatie	1 EC	28 sbu	Instr., bevel., doc.1
10	H10DOC OS2 Dossier organische chemie 2	2 EC	56 sbu	Kennisdomein 2
10	H10OCP OS2 Organische chemie projecten	5 EC	140 sbu	Onderzoeken 2
10	H10PCP OS2 Polymeerchemie praktijk	2 EC	56 sbu	Experimenteren 2
10	H10PMC OS2 Polymeerchemie theorie	3 EC	84 sbu	Kennisdomein 2
<i>Afstudeerjaar: Organische chemie (AFOSH)</i>		60 EC	1680 sbu	
13, 14	H14SOS AFS Stage Organische chemie	18 EC	504 sbu	Onz., Exp., Kennis3
15, 16	H16AOC AFS Afstudeeropdracht organische chemie	42 EC	1176 sbu	Onz., Exp., Kennis3

2 Postpropedeutisch onderwijsprogramma in onderwijseenheden

In de paragrafen 2.1 en 2.2 zijn de majorprogramma's van de twee specialisaties van de opleiding weergegeven waarbij de modules zijn georganiseerd in onderwijseenheden (OWE) / competenties. Aan de opleidingseisen is voldaan indien het gedefinieerde minimumaantal (of verplicht aantal) EC per onderwijseenheid in de major is behaald, aan de eisen van de minor (zie bijlage E) is voldaan en het totaal aantal behaalde EC's 240 of meer bedraagt.

In de overzichten is per module achtereenvolgens weergegeven: de periode waarin het onderwijs wordt verzorgd (periode 5 staat voor de eerste periode in het tweede leerjaar, etc.), de modulecode, de toetsvorm, de beoordelingswijze (individueel of groepsgewijs) de beoordelingsschaal (cijfer, 1 – 10, of kwalificatie, V/O), de studielast in EC en ten slotte de naam van de toets zoals geregistreerd in de studievoortgangsadministratie.

2.1 Specialisatie Analytische chemie

Het majorprogramma bestaat uit de onderwijsheden *Onderzoeken Chemie (niveau 1)*, *Experimenteren Chemie (niveau 1)*, *Kennisdomein Chemie (niveau 1)* als vermeld in bijlage B en de onderstaande onderwijseenheden.

OWE: Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niv. 3) Verplicht te behalen: 18 EC
13, 14 H14SCA praktijktoets individueel cijfer 18 EC AFS-SCA PT
Subtotaal: 18 EC

OWE: Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niv. 3), Zelfsturing Chemie (niveau 2), Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1), Beheren en coördineren Chemie (niveau 1), Adviseren en verkopen Chemie (niveau 1), Leiding geven en managen Chemie (niveau 1)
Verplicht te behalen: 42 EC
15, 16 H16AAC assessment individueel cijfer 42 EC AFS-AAC ASM
Subtotaal: 42 EC

OWE: Onderzoeken Chemie (niveau 2) *Minimaal te behalen: 17 EC*
6 H06RMO praktijktoets individueel cijfer 3 EC R&M-RMO PT
6 H06STO praktijktoets individueel cijfer 2 EC R&M-STO PT
7 H07EAO praktijktoets groep cijfer 3 EC EAN-EAO PT
7 H07NRP praktijktoets individueel cijfer 3 EC NR1-NRP PT
8 H08NRP praktijktoets individueel cijfer 2 EC NR2-NRP PT
8 H08PMO praktijktoets groep cijfer 1 EC FCM-PMO PT
8 H08REO praktijktoets groep cijfer 1 EC FCM-REO PT
9 H09LAC verslag individueel cijfer 2 EC CA1-LAC VSG
10 H10PAM praktijktoets individueel cijfer 5 EC CA2-PAM PT
Subtotaal: 22 EC

OWE: Experimenteren Chemie (niveau 2) *Minimaal te behalen: 18 EC*
5 H05ASP praktijktoets individueel cijfer 2 EC S&A-ASP PT
5 H05DAV schriftelijke toets individueel cijfer 2 EC S&A-DAV Ttoets
5 H05OSP praktijktoets individueel cijfer 2 EC S&A-OSP PT
5 H05WGC opdrachten groep cijfer 1 EC S&A-WGC OPD
5 H05WSP opdrachten groep cijfer 1 EC S&A-WSP OPD
5 H05WXL opdrachten individueel cijfer 1 EC S&A-WXL OPD
6 H06WCO opdrachten individueel cijfer 1 EC R&M-WCO OPD
6 H06WHP opdrachten groep cijfer 1 EC R&M-WHP OPD
8 H08FCM praktijktoets individueel cijfer 2 EC FCM-FCM PT
8 H08WCH opdrachten individueel cijfer 1 EC NR2-WCH OPD
9 H09ACM praktijktoets individueel cijfer 4 EC CA1-ACM PT
9 H09NMR praktijktoets individueel kwalificatie 1 EC CA1/OS1-NMR PT
10 H10CMM praktijktoets individueel cijfer 3 EC CA2-CMM PT
Subtotaal: 22 EC

OWE: Kennisdomein Chemie (niveau 2) *Minimaal te behalen: 45 EC*
5 H05MSP schriftelijke toets individueel cijfer 2 EC S&A-MSP Ttoets
5 H05OST schriftelijke toets individueel cijfer 3 EC S&A-OST Ttoets
5 H05SCH schriftelijke toets individueel cijfer 3 EC S&A-SCH Ttoets
6 H06ASB schriftelijke toets individueel cijfer 3 EC R&M-ASB Ttoets
6 H06DAV schriftelijke toets individueel cijfer 2 EC R&M-DAV Ttoets

6	H06DIF	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-DIF Ttoets
6	H06OST	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-OST Ttoets
6	H06RKT	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-RKT Ttoets
7	H07ASR	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	EAN-ASR Ttoets
7	H07DAN	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	EAN-DAN Ttoets
7	H07ECA	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	EAN-ECA Ttoets
7	H07NRT	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	NR1-NRT Ttoets
7	H07RST	portfolio	individueel	cijfer	2 EC	NR1-RST PTF
8	H08NRT	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	NR2-NRT Ttoets
8	H08STC	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	NR2-STC Ttoets
8	H08STL	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	FCM-STL Ttoets
8	H08TTA	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	FCM-TTA Ttoets
8	H08VLC	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	FCM-VLC Ttoets
9	H09ANS	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	CA1-ANS Ttoets
9	H09GCG	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	CA1-GCG Ttoets
9	H09IMS	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	CA1-IMS Ttoets
9	H09SBP	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	CA1/OS1-SBP Ttoets
10	H10MAS	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	CA2-MAS Ttoets
10	H10MSM	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	CA2-MSM Ttoets
10	H10VAL	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	CA2-VAL Ttoets
<i>Subtotaal:</i>					57 EC	

OWE: Zelfsturing Chemie (niveau 2)

Verplicht te behalen: 3 EC

5 – 8	SLB02	portfolio	individueel	kwalificatie	1 EC	SLB02 PTF
9 – 12	SLB03	portfolio	individueel	kwalificatie	1 EC	SLB03 PTF
13 – 16	SLB04	verslag	individueel	kwalificatie	1 EC	SLB04 VSG
<i>Subtotaal:</i>					3 EC	

OWE: Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1) Minimaal te behalen: 0 EC

10	H10EEP	mondelinge toets	individueel	cijfer	1 EC	CA2-EEP MND
<i>Subtotaal:</i>					1 EC	

OWE: Beheren en coördineren Chemie (niveau 1)

Minimaal te behalen: 0 EC

5 – 16	COA1	verslag	individueel	kwalificatie	1 EC	COA1 VSG
<i>Subtotaal:</i>					1 EC	

OWE: Korte stages

Minimaal te behalen: 0 EC

5 – 16	CKOS1	verslag	individueel	kwalificatie	1 EC	CKOS1 VSG
<i>Subtotaal:</i>					1 EC	

Voor mlo- en vwo instromers geldt voor de competentie instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1) het volgende:

OWE: Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1) Minimaal te behalen: 1 EC

10	H10EEP	mondelinge toets	individueel	cijfer	1 EC	CA2-EEP MND
<i>Subtotaal:</i>					1 EC	

2.2 Specialisatie Organische chemie

Het majorprogramma bestaat uit de onderwijsheden *Onderzoeken Chemie (niveau 1)*, *Experimenteren Chemie (niveau 1)*, *Kennisdomein Chemie (niveau 1)* als vermeld in bijlage B en de onderstaande onderwijseenheden.

OWE: Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niv. 3) Verplicht te behalen: 18 EC

13, 14	H14SOS	praktijktoets	individueel	Cijfer	18 EC	AFS-SOS PT
<i>Subtotaal:</i>					18 EC	

OWE: Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niv. 3), Zelfsturing Chemie (niveau 2), Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1), Beheren en coördineren Chemie (niveau 1), Adviseren en verkopen Chemie (niveau 1), Leiding geven en managen Chemie (niveau 1)

Verplicht te behalen: 42 EC

15, 16	H16AOC	assessment	individueel	Cijfer	42 EC	AFS-AOC ASM
<i>Subtotaal:</i>					42 EC	

OWE: Onderzoeken Chemie (niveau 2)

Minimaal te behalen: 18 EC

6	H06RMO	praktijktoets	individueel	cijfer	3 EC	R&M-RMO PT
6	H06STO	praktijktoets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-STO PT
7	H07EAO	praktijktoets	groep	cijfer	3 EC	EAN-EAO PT
7	H07NRP	praktijktoets	individueel	cijfer	3 EC	NR1-NRP PT
8	H08NRP	praktijktoets	individueel	cijfer	2 EC	NR2-NRP PT
8	H08PMO	praktijktoets	groep	cijfer	1 EC	FCM-PMO PT
8	H08REO	praktijktoets	groep	cijfer	1 EC	FCM-REO PT
9	H09LOC	verslag	individueel	cijfer	2 EC	OS1-LOC VSG
9	H09OCO	praktijktoets	individueel	cijfer	3 EC	OS1-OCO PT
10	H10OCP	praktijktoets	individueel	cijfer	5 EC	OS2-OCP PT
<i>Subtotaal:</i>					<i>25 EC</i>	

OWE: Experimenteren Chemie (niveau 2)

Minimaal te behalen: 17 EC

5	H05ASP	praktijktoets	individueel	cijfer	2 EC	S&A-ASP PT
5	H05DAV	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	S&A-DAV Ttoets
5	H05OSP	praktijktoets	individueel	cijfer	2 EC	S&A-OSP PT
5	H05WGC	opdrachten	groep	cijfer	1 EC	S&A-WGC OPD
5	H05WSP	opdrachten	groep	cijfer	1 EC	S&A-WSP OPD
5	H05WXL	opdrachten	individueel	cijfer	1 EC	S&A-WXL OPD
6	H06WCO	opdrachten	individueel	cijfer	1 EC	R&M-WCO OPD
6	H06WHP	opdrachten	groep	cijfer	1 EC	R&M-WHP OPD
8	H08FCM	praktijktoets	individueel	cijfer	2 EC	FCM-FCM PT
8	H08WCH	opdrachten	individueel	cijfer	1 EC	NR2-WCH OPD
9	H09CPS	praktijktoets	individueel	cijfer	3 EC	OS1-CPS PT
9	H09NMR	praktijktoets	individueel	kwalificatie	1 EC	CA1/OS1-NMR PT
10	H10PCP	praktijktoets	individueel	cijfer	2 EC	OS2-PCP PT
<i>Subtotaal:</i>					<i>20 EC</i>	

OWE: Kennisdomein Chemie (niveau 2)

Minimaal te behalen: 45 EC

5	H05MSP	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	S&A-MSP Ttoets
5	H05OST	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	S&A-OST Ttoets
5	H05SCH	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	S&A-SCH Ttoets
6	H06ASB	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	R&M-ASB Ttoets
6	H06DAV	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-DAV Ttoets
6	H06DIF	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-DIF Ttoets
6	H06OST	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-OST Ttoets
6	H06RKT	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	R&M-RKT Ttoets
7	H07ASR	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	EAN-ASR Ttoets
7	H07DAN	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	EAN-DAN Ttoets
7	H07ECA	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	EAN-ECA Ttoets
7	H07NRT	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	NR1-NRT Ttoets
7	H07RST	portfolio	individueel	cijfer	2 EC	NR1-RST PTF
8	H08NRT	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	NR2-NRT Ttoets
8	H08STC	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	NR2-STC Ttoets
8	H08STL	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	FCM-STL Ttoets
8	H08TTA	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	FCM-TTA Ttoets
8	H08VLC	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	FCM-VLC Ttoets
9	H09COM	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	OS1-COM Ttoets
9	H09DOC	portfolio	individueel	cijfer	1 EC	OS1-DOC PTF
9	H09SBP	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	CA1/OS1-SBP
<i>Ttoets</i>						
10	H10BOC	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	OS2-BOC Ttoets
10	H10DOC	portfolio	individueel	cijfer	2 EC	OS2-DOC PTF
10	H10PMC	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	OS2-PMC Ttoets
<i>Subtotaal:</i>					<i>56 EC</i>	

OWE: Zelfsturing Chemie (niveau 2)

Verplicht te behalen: 3 EC

5 – 8	SLB02	portfolio	individueel	kwalificatie	1 EC	SLB02 PTF
9 – 12	SLB03	portfolio	individueel	kwalificatie	1 EC	SLB03 PTF
13 – 16	SLB04	verslag	individueel	kwalificatie	1 EC	SLB04 VSG
<i>Subtotaal:</i>					<i>3 EC</i>	

OWE: Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1) Minimaal te behalen: 0 EC
10 H10COP presentatie individueel cijfer 1 EC OS2-COP PRE
Subtotaal: 1 EC

OWE: Beheren en coördineren Chemie (niveau 1) Minimaal te behalen: 0 EC
5 – 16 COA1 verslag individueel kwalificatie 1 EC COA1 VSG
Subtotaal: 1 EC

OWE: Korte stages Minimaal te behalen: 0 EC
5 – 16 CKOS1 verslag individueel kwalificatie 1 EC CKOS1 VSG
Subtotaal: 1 EC

Voor mlo- en vwo instromers geldt voor de competentie instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1) het volgende:

OWE: Instrueren, begeleiden en doceren Chemie (niveau 1) Minimaal te behalen: 1 EC
10 H10COP presentatie individueel cijfer 1 EC OS2-COP PRE
Subtotaal: 1 EC

BIJLAGE C: KEUZEDEEL: AANBOD OPLEIDINGSMINOREN, INHOUD EN EISEN PER MINOR, ROL EXAMENCOMMISSIE MBT MINOREN

In deze bijlage staat, overeenkomstig artikel 3.6, het minorprogramma van de opleiding Chemie.

Het curriculum bevat naast de major, ook een minor. Minoren bieden de student de mogelijkheid zich te verbreden, te verdiepen of om de overstap naar een masteropleiding voor te bereiden. De minor is feitelijk een vrije keuzeruimte die maximaal 30 EC omvat en wordt door de student in principe gevolgd in periode 11 en 12 (het tweede semester in het derde jaar). Er zijn verschillende minoren die Chemie studenten kunnen volgen. Deze kunnen door de eigen opleiding worden aangeboden (opleidingsminoren) of door een andere opleiding voor hoger onderwijs. Nadere informatie betreffende minoren kan onder andere worden verkregen via de elektronische leeromgeving ELO (<https://elo.hsleiden.nl>), tijdens de minorenvoorlichtingen die in de loop van het studiejaar worden georganiseerd en via de website "Kies op maat" (<http://www.kiesopmaat.nl>).

Om aan een minor binnen de opleiding Chemie te kunnen deelnemen geldt dat de student 10 werkdagen voor aanvang van de onderwijsactiviteiten in het bezit moet zijn van een propedeusegetuigschrift Chemie en aantoonbaar in totaal minimaal 120 EC moet hebben behaald.

1 Minoren binnen de opleiding Chemie

1.1 Aanbod opleidingsminoren

De opleiding Chemie biedt de onderstaande minoren aan. Deze minoren worden gekenmerkt door een voorgedefinieerd programma; zie de overzichten in paragraaf 2. Tenzij anders is aangegeven kan, in overleg met de docent/examinator die de leiding heeft over de betreffende minor, ook een deel worden gevolgd. Een minor vindt plaats bij tenminste 12 en maximaal 16 deelnemende studenten. Nadere informatie kan worden ingewonnen bij de verantwoordelijk docent(en).

Het volgen en behalen van de onderstaande minoren leidt niet tot een verhoging van het competentieniveau.

Voor het volgen van deze minoren hoeft geen toestemming aan de examencommissie te worden gevraagd.

1. Minor Analytische chemie

De verdiepende minor Analytische chemie is uitsluitende toegankelijk voor studenten van de opleiding Chemie die hebben gekozen voor de specialisatie analytische chemie.

De minor wordt aangeboden via kiezen op maat en is toegankelijk voor studenten van een opleiding Chemie indien zij hebben gekozen hebben voor de specialisatie analytische chemie en in het bezit zijn van een propedeusegetuigschrift Chemie en minimaal 120 EC hebben behaald.

2. Minor Biofarmaceutisch onderzoek

De minor Biofarmaceutisch onderzoek behoort tot de groep verbredende minoren. Deze minor is toegankelijk voor studenten uit beide specialisaties van de opleiding Chemie.

Deze minor is ook toegankelijk voor studenten van de opleiding Biologie en medisch laboratoriumonderzoek indien zij in het bezit zijn van propedeuse getuigschrift van deze opleiding en minimaal 120 studiepunten hebben behaald.

De minor wordt aangeboden via kiezen op maat en is toegankelijk voor studenten van een opleiding Chemie en Biologie en medisch laboratoriumonderzoek indien zij in het bezit zijn van een propedeusegetuigschrift van deze opleidingen en minimaal 120 EC hebben behaald.

3. *Minor Milieuchemie*

De minor Milieuchemie behoort tot de groep verbredende minoren. Deze minor is toegankelijk voor studenten uit beide specialisaties van de opleiding Chemie. De minor wordt aangeboden via kiezen op maat en is toegankelijk voor studenten van een opleiding Chemie indien zij in het bezit zijn van een propedeusegetuigschrift van deze opleiding en minimaal 120 EC hebben behaald.

4. *Stageminor Chemie*

De invulling van de minor dient vooraf te zijn overlegd met, en goedgekeurd door, één van de specialisatiecoördinatoren. Het is de student niet toegestaan om zonder medeweten en medewerking van een docent/examinator in contact te treden met een potentiële stagegever.

1.2 **Aanbod minoren van andere opleidingen**

Voor deelname aan hogeschoolbrede minoren en minoren die worden aangeboden door andere instellingen voor hoger onderwijs, dient te allen tijden vooraf toestemming aan de eigen examencommissie en aan de examencommissie van de penvoerende opleiding te worden gevraagd. Dit geldt niet voor de onderstaande twee minoren.

1. *Minor Beta-educatie*

Deze verbredende minor wordt aangeboden door de opleiding Biologie en medisch laboratoriumonderzoek. Zie de Onderwijs- en examenregeling van deze opleiding voor nadere informatie.

2. *Minor Laboratoriummanagement en kwaliteitszorg*

Deze verbredende minor wordt aangeboden door de opleiding Biologie en medisch laboratoriumonderzoek. Zie de Onderwijs- en examenregeling van deze opleiding voor nadere informatie.

1.3 **Aanbod minoren zonder vaststaand programma**

Naast minoren met een vooraf vastgesteld programma worden ook minoren aangeboden waarvan het programma in overleg wordt vastgesteld. Voor het volgen van deze minoren dient te allen tijden vooraf toestemming aan de examencommissie te worden gevraagd. Voor het volgen van externe modules geldt dat hiervoor ook toestemming nodig is van de penvoerende opleiding. Om dit te regelen vergt tijd, daarom geldt voor deze minoren een voorwaardelijke goedkeuring indien de student bij aanvraag van een minor tenminste 100 EC heeft behaald. De in de studievoortgangsadministratie op te nemen modulecodes, modulenames, toetsvormen, beoordelingswijzen, beoordelingsschalen en studiepunten zijn afhankelijk van de precieze invulling.

1. *Individuele minor*

Een zelf samengesteld minorprogramma kan ook (deels) bestaan uit behaalde modules in de major. Het onderwijsprogramma van alle Chemie-majors is zo samengesteld dat aanzienlijk meer dan het voor diplomering vereiste minimum aantal EC (210 EC: 150 EC in de postpropedeuse en 60 EC in propedeuse) kan worden behaald.

Het surplus dat is behaald in de major (feitelijk een keuze van de student) kan dus worden ingezet in het keuzeprogramma van de opleiding, te weten de minor. Op deze wijze kan de student bijvoorbeeld een studieduurverkortung realiseren. Ook modules behaald uit het studieprogramma van andere opleidingen of van een andere instelling voor hoger onderwijs kunnen, op verzoek van de student, aan een individuele minor worden gekoppeld.

Na het behalen van extern gevolgde modules dient de student zelf een gewaarmerkte cijferlijst met daarop tenminste aangegeven de naam, het aantal studiepunten en de beoordeling van de gevolgde modules, te overhandigen aan de examencommissie. Als toetsdatum geldt dan de ontvangstdatum van de gewaarmerkte cijferlijst bij de examencommissie.

2. *Minor internationalisering*

De invulling van de minor wordt door de student in overleg met de coördinator internationalisering opgesteld.

3. *WO-doorstroomminor*

Er zijn verschillende WO-doorstroomminoren die elk tot doel hebben om de doorstroom naar een masteropleiding voor te bereiden en te faciliteren. Het is mogelijk dat voor een doorstroomminor slechts een beperkt aantal plaatsen beschikbaar is. Een gesprek (assessment) van de student met de coördinator van de masteropleiding kan als een selectiemiddel worden toegepast. Een doorstroomminor kan gekoppeld worden aan de afstudeerstage behorende bij de onderwijseenheid "Onderzoeken, Experimenteren, Kennis Chemie (niveau 3)".

1.4 Alle overige minoren

Voor deelname aan hogeschoolbrede minoren en minoren die worden aangeboden door andere instellingen voor hoger onderwijs, dient te allen tijden vooraf toestemming aan de eigen examencommissie en aan de examencommissie van de penvoerende opleiding te worden gevraagd. Om dit te regelen vergt tijd, daarom geldt voor deze minoren een voorwaardelijke goedkeuring indien de student bij aanvraag van een minor tenminste 100 EC heeft behaald.

2 Onderwijsprogramma minoren

Minor Analytische chemie (MnACHL) 30 EC 840 sbu

11	M11CPA	ACH Analytische chemie praktijk A	6 EC	168 sbu
11	M11DOE	ACH Design of experiment	3 EC	84 sbu
11	M11KZG	ACH Kwaliteitszorg	2 EC	56 sbu
11	M11MAS	ACH/OSY Massaspectrometrie	2 EC	56 sbu
11	M11TAN	ACH Thermische analyse	2 EC	56 sbu
12	M12CPB	ACH Analytische chemie praktijk B	6 EC	168 sbu
12	M12DCH	ACH Duurzame chemie	1 EC	28 sbu
12	M12DMI	ACH Data mining	3 EC	84 sbu
12	M12VOL	ACH Voltammetrie	2 EC	56 sbu
12	M12SPE	ACH Spectrometrie	3 EC	84 sbu

Minor Biofarmaceutisch onderzoek (MnBFOL) 30 EC 840 sbu

11	M11BFP	BFO Biofarmaceutisch onderzoek praktijk	5 EC	140 sbu
11	M11BFT	BFO Biofarmaceutisch onderzoek theorie	10 EC	280 sbu
12	M12SBF	BFO Stage biofarmaceutisch onderzoek	15 EC	420 sbu

Minor Milieuchemie (MnMICL) 30 EC 840 sbu

11	M11ATC	MIC Atmosferische chemie	2 EC	56 sbu
11	M11MCP	MIC Milieuchemie praktijk	5 EC	140 sbu
11	M11MIT	MIC Milieutechnologie	1 EC	28 sbu
11	M11NNS	MIC Niet-natuurlijke stofstromen	2 EC	56 sbu
11	M11NST	MIC Natuurlijke stofstromen	2 EC	56 sbu
11	M11STB	MIC Stoffenbeleid	1 EC	28 sbu
11	M11TOX	MIC Ecotoxicologie	2 EC	56 sbu
12	M12SMC	MIC Stage milieuchemie	15 EC	420 sbu

Stageminor Chemie (MnSTCH) 30 EC 840 sbu

2.2 Onderwijsprogramma minoren in onderwijseenheden

De in het onderstaande overzicht weergegeven onderwijseenheden kennen geen minimum aantal te behalen EC; zie ook de algemene toelichting in deze bijlage. In het onderstaande overzicht is per module achtereenvolgens weergegeven: de periode waarin het onderwijs wordt verzorgd (periode 11 staat voor de derde periode in het derde leerjaar, etc.), de modulecode, de toetsvorm, de beoordelingswijze (individueel of groepsgewijs) de beoordelingsschaal (cijfer, 1 – 10, of kwalificatie, V/O), de studielast in EC en ten slotte de naam van de toets zoals geregistreerd in de studievoortgangsadministratie.

OWE: Minor Analytische chemie

11	M11CPA	praktijktoets	individueel	cijfer	6 EC	ACH-CPA PT
11	M11DOE	opdrachten	individueel	cijfer	3 EC	ACH-DOE OPD
11	M11KZG	opdrachten	individueel	cijfer	2 EC	ACH-KZG OPD
11	M11MAS	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	ACH/OSY-MASTtoets
11	M11TAN	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	ACH-TAN Ttoets
12	M12CPB	praktijktoets	individueel	cijfer	6 EC	ACH-CPB PT
12	M12DCH	opdrachten	individueel	cijfer	1 EC	ACH-DCH OPD
12	M12DMI	kennis- en praktijktoets	individueel	kwalificatie	3 EC	ACH-DMI KPT
12	M12VOL	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	ACH-VOL Ttoets
12	M12SPE	schriftelijke toets	individueel	cijfer	3 EC	ACH-SPE Ttoets
<i>Subtotaal:</i>					30 EC	

OWE: Minor Biofarmaceutisch onderzoek

11	M11BFP	praktijktoets	individueel	cijfer	5 EC	BFO-BFP PT
11	M11BFT	schriftelijke toets	individueel	cijfer	10 EC	BFO-BFT Ttoets
12	M12SBF	praktijktoets	individueel	cijfer	15 EC	BFO-SBF PT
<i>Subtotaal:</i>					30 EC	

OWE: Minor Milieuchemie

11	M11ATC	opdrachten	individueel	cijfer	2 EC	ACH/MIC-ATC OPD
11	M11MCP	praktijktoets	individueel	cijfer	5 EC	MIC-MCP PT
11	M11MIT	opdrachten	individueel	cijfer	1 EC	MIC-MIT OPD
11	M11NNS	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	MIC-NNS Ttoets
11	M11NST	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	MIC-NST Ttoets
11	M11STB	anders	individueel	cijfer	1 EC	MIC-STB
11	M11TOX	schriftelijke toets	individueel	cijfer	2 EC	MIC-TOX Ttoets
12	M12SMC	praktijktoets	individueel	cijfer	15 EC	MIC-SMC PT
<i>Subtotaal:</i>					30 EC	

OWE: Stageminor Chemie

11, 12	Modulecode MnSTCH; beoordelingswijze: individueel; beoordelingsschaal: cijfer, studielast 30EC; toetsen:					
	- Werkplan	(kwalificatie, voorwaardelijk)				
	- Praktijk	(cijfer, 40%)				
	- Verslag	(cijfer, 40%)				
	- Scriptieverdediging	(cijfer, 20%)				
<i>Subtotaal:</i>					30 EC	

2.3 Onderwijsprogramma minoren zonder vaststaand programma

OWE: Individuele minor

11, 12 Modulecodes, toetsvorm, beoordelingswijze, beoordelingsschaal en studielast afhankelijk van de precieze invulling

Subtotaal: 30 EC

OWE: Minor internationalisering

11, 12 Modulecodes, toetsvorm, beoordelingswijze, beoordelingsschaal en studielast afhankelijk van de precieze invulling

Subtotaal: 30 EC

OWE: WO-doorstroomminor

11, 12 Modulecodes, toetsvorm, beoordelingswijze, beoordelingsschaal en studielast afhankelijk van de precieze invulling

Subtotaal: 30 EC

2.4 Onderwijsprogramma overige minoren

OWE: Overige minoren

11, 12 Modulecodes, toetsvorm, beoordelingswijze, beoordelingsschaal en studielast afhankelijk van de precieze invulling

Subtotaal: 30 EC

BIJLAGE D: REGELS MET BETREKKING TOT HET HOREN DOOR DE EXAMENCOMMISSIE

Artikel 1

De examencommissie hoort studenten:

- a. in alle gevallen waarin het horen van studenten verplicht is gesteld, zoals ingeval van een fraudemelding of (het voornemen tot) het verlenen van een bindend negatief studieadvies;
- b. in alle andere gevallen waarin het horen naar het oordeel van de examencommissie noodzakelijk is voor een zorgvuldige besluitvorming.

Artikel 2

Het horen van studenten geschiedt overeenkomstig de in deze bijlage opgenomen regels.

Artikel 3

De student wordt per brief en per email uitgenodigd te verschijnen op een hoorzitting, te houden op een door de examencommissie te bepalen plaats en tijdstip.

Artikel 4

De student mag zich altijd door een derde laten bijstaan. Van deze mogelijkheid wordt de student in de in artikel 3 bedoelde uitnodiging op de hoogte gesteld.

Artikel 5

De student dient uiterlijk twee werkdagen voor de hoorzitting aan de examencommissie kenbaar te maken of hij zich tijdens de hoorzitting zal laten bijstaan, onder opgave van de naam van degene die hem bijstaat en de relatie waarin de student tot die persoon staat.

Artikel 6

Het horen van de student geschiedt door ten minste twee personen (nader te noemen: de hoorcommissie) waarvan ten minste één lid van de examencommissie, dat tijdens de hoorzitting de examencommissie vertegenwoordigt.

Artikel 7

Bij de opening van de hoorzitting wordt aan de student de aard en het doel van de hoorzitting kenbaar gemaakt. Tevens wordt de student meegedeeld hoe na afloop van de hoorzitting de procedure verder verloopt.

Artikel 8

De hoorcommissie stelt zoveel vragen als zij noodzakelijk acht om tot een zo volledig mogelijke beoordeling van de kwestie te komen.

Artikel 9

Aan het einde van de hoorzitting stelt de hoorcommissie de student in de gelegenheid nog vragen te stellen.

Artikel 10

De hoorcommissie sluit vervolgens de zitting.

Artikel 11

De hoorcommissie rapporteert schriftelijk over de hoorzitting aan de examencommissie en aan de student.

Artikel 12

Indien een student bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een examiner betrokken is die lid is van de examencommissie, neemt de betrokken examiner geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht. Tot het instrumentarium waarover de EC beschikt ter uitvoering van haar taken behoort niet de bevoegdheid om definitieve tentamenuitslagen vast te stellen dan wel te herzien. Wel zal

bij de examiner, indien nodig, informatie ingewonnen moeten kunnen worden. Dit staat los van de eigenstandige standpuntbepaling van de examencommissie. Waar de examencommissie niet eigenstandig en in weerwil van de examiner het cijfer kan wijzigen, kan de examencommissie wel bepalen dat het examen, het tentamen of de opnieuw moet worden afgenomen.

BIJLAGE E: REGELS MET BETREKKING TOT DE GOEDE GANG VAN ZAKEN TIJDENS TOETSEN EN TENTAMENS

1. Een toets of tentamen³ dient op de daartoe aangegeven tijd en plaats te beginnen en te eindigen. De examinatoren (in geval van mondelinge toetsing of andere toetsing, zoals een presentatie), dan wel de surveillant(en) (in geval van schriftelijke toetsing) dragen daartoe zorg.
2. De student dient 10 minuten voor aanvang van een toets aanwezig te zijn. In geval van schriftelijke toetsing houdt dit in dat zij of hij plaatsneemt in de voor de toetsing aangewezen ruimte.
3. Een student dient tijdens zijn toets een geldige collegekaart én geldig legitimatiebewijs te tonen en de voor hem bedoelde toets te maken. De collegekaart en het legitimatiebewijs worden zichtbaar op de (linkerbovenhoek van de) tafel gelegd gedurende de toets.
4. Voldoet een student niet aan punt 3, dan zal zijn toets niet worden beoordeeld, tenzij de examencommissie achteraf anders besluit.
5. Het is niet toegestaan later dan het aanvangstijdstip van een toets de daartoe aangewezen ruimte te betreden.
6. Een student tekent bij binnenkomst of voor verlaten van de toetsruimte de presentielijst.
7. Indien de examencommissie heeft besloten dat een student recht heeft op extra faciliteiten (bijvoorbeeld opgaven op A3-formaat, laptop, extra toetstijd), moet de student dit voorafgaand aan de toets bij de surveillant of de examiner melden. Hij dient hiervoor een betreffende verklaring te tonen en deze vervolgens ook goed zichtbaar op de (linkerbovenhoek van de) van zijn tafel te leggen.
8. Bij schriftelijke toetsing mag de student, nadat de student de toets heeft beëindigd, na inlevering van het werk, het eventueel beschreven kladpapier en de toetsopgaven (indien dit op het voorblad van de opgavenbladen is aangegeven) bij de examiner of surveillant, de toetsruimte verlaten.
Het verlaten van deze ruimte is echter niet toegestaan gedurende de
 - a) eerste 30 minuten na aanvang van de toets, en
 - b) laatste 15 minuten voor het einde van de toets.
9. Na het verlaten van de ruimte is het de student niet toegestaan zich langer dan strikt noodzakelijk op te houden in de naaste omgeving van de betreffende ruimte en van andere voor de toetsing gebruikte ruimtes.
10. Bij schriftelijke toetsing mag door de student uitsluitend het door de surveillant of door de examiner van de opleiding geleverde papier worden gebruikt. Dit geldt ook voor het door de student te gebruiken kladpapier.
11. Bij schriftelijke toetsing mag de student alleen gebruik maken van een blauw- of zwartschrijvende pen.
12. Bij multiple choice-toetsen waarbij een schrapkaart wordt gebruikt, dient de student zelf zorg te dragen voor een potlood en gum. Schrapkaarten mogen niet met pen ingevuld worden.
13. Bij schriftelijke toetsing is op het voorblad van de opgavenbladen aangegeven van welke hulpmiddelen de student gebruik mag maken. De student is zelf verantwoordelijk voor het meebrengen van deze hulpmiddelen (bijvoorbeeld: een wettenbundel).
14. De surveillant of de examiner heeft het recht om alle hulpmiddelen te controleren op niet toegestane inhoud. Voorts zijn zij bevoegd om een niet toegestaan hulpmiddel in beslag te nemen, voor zover dit nodig is als bewijs van een geconstateerde onregelmatigheid.
15. Bij schriftelijke toetsing gaat de surveillant of de examiner niet in op vragen en/of opmerkingen over de toets of het tentamen. Indien er onduidelijkheden zijn, worden deze door de surveillant of de examiner genoteerd. Deze notitie wordt na afloop van de toets voor verdere afhandeling doorgegeven aan de examencommissie. De examencommissie zorgt voor snelle en adequate afhandeling en, indien nodig, voor bekendmaking daarvan aan de studenten.

³ Het kan ook een digitale toets/tentamen betreffen.

16. Bij schriftelijke toetsing mag, nadat het uitdelen van het opgavenblad aan de studenten is begonnen, niet meer gesproken worden door de student, tenzij de examinerator of surveillant hem daartoe uitdrukkelijk toestemming geeft.
17. Het is niet toegestaan etenswaren mee te nemen in de ruimte waarin de toets wordt afgenomen. Indien de examencommissie heeft besloten dat de student een uitzondering krijgt op deze regel dan dient de student dit vooraf aan de surveillant te melden. Hij dient hiervoor een betreffende verklaring te tonen en deze vervolgens ook goed zichtbaar op de linkerbovenhoek van zijn tafel te leggen. Drinken is toegestaan.
18. Jassen en tassen in de naaste omgeving van de student, dit ter beoordeling van de surveillant of examinerator, zijn niet toegestaan. Mobiele telefoons dienen te worden uitgezet.
19. Het is studenten niet toegestaan de ruimte, waarin de toets wordt afgenomen, te verlaten voor een sanitaire stop. Het gaat hier om het bewaken van de rust die nodig is om geconcentreerd te kunnen werken, maar ook om onregelmatigheden (fraude) te voorkomen.
Indien de examencommissie heeft besloten dat de student een uitzondering krijgt op deze regel dan dient de student dit vooraf aan de surveillant te melden. Hij dient hiervoor een betreffende verklaring te tonen en deze vervolgens ook goed zichtbaar op de (linkerbovenhoek van de) van zijn tafel te leggen. Als van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt, moeten alle spullen in de toetsruimte blijven, inclusief mobiele telefoon.
20. Waar in deze bijlage het begrip "toets", al dan niet in samengestelde vorm, wordt gebruikt, wordt daarmee tevens bedoeld op een tentamen.
Waar het begrip "telefoon" wordt gebruikt, wordt daarmee tevens bedoeld op vergelijkbare zaken, zoals een "smartwatch".
Al bovenstaande toetsen en tentamens betreffen tevens die toetsen en tentamens die aan de hand van een praktijkopdracht worden uitgevoerd.

Bijlage F: Overgangsregeling

Overgangsregeling propedeuse

Propedeuse Chemie 2014-2015			Overgangsregeling 2015-2016		
Thema Basisbegrippen biologie (TBBBP)					
P01BVB	BBB Biologische veiligheid en basistechnieken	2 EC	B01BLV	BDI Biologische labvaardigheden	2 EC
P01MOS	BBB Micro-organismen op school	1 EC	P01MOS	ELO opdrachten	1 EC
P01OMO	BBB Onderzoek aan micro-organismen	1 EC	B01MOP*	BDI Micro-organismen project	3 EC
P01PNA	BBB Praktijk natuurkunde	1 EC	P01PNA wordt eenmalig opnieuw aangeboden om toetsing mogelijk te maken		1 EC
P01TBI	BBB Theorie biologie	2 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		2 EC
P01TNA	BBB Theorie natuurkunde	1 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		1 EC
Thema Basis chemisch rekenen (TBCRP)					
P01AMK	BCR Automatisering & kalibratie	2 EC	C01AMK	BCH Automatisering, meten en kalibratie	2 EC
P01CHR	BCR Chemisch rekenen theorie	3 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		3 EC
P01ROZ	BCR Ringonderzoek	2 EC	C01BPC*	BCH Basispraktijk chemie	3 EC
P01SAB	BCR Synthese & analyse: basis	1 EC	C01BPC*	BCH Basispraktijk chemie	3 EC
Thema Oriëntatie op B&M (TOBMP)					
P02ANP	OBM Analyseren in de praktijk	2 EC	B02BCE*	BCH Biochemie experimenteren	4 EC
P02BBU	OBM Biochemie, bloed & urine	3 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		3 EC
P02ZWD	OBM Zwangerschapsdiagnostiek	2 EC	B02BCO	BCH Biochemie onderzoeken	3 EC
Thema Oriëntatie op chemie (TOCHP)					
P02EVB	OCH Evenwichten & buffers	2 EC	C02EVB	SEA Evenwichten & buffers	2 EC
P02FUN	OCH Functies & grafieken	2 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		2 EC
P02OST	OCH Organische synthese theorie	2 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		2 EC
P02SAP	OCH Synthese & analyse: project	3 EC	C02SAP	SEA Synthese en analyse project	3 EC
Thema Waterkwaliteit (TWAKP)					
P03BPW	WAK Basispraktijk wateranalyse	3 EC	C03BWA	WAK Basis wateranalyse*	4 EC
P03ELC	WAK Electrochemie	2 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		2 EC
P03SPE	WAK Spectroscopie theorie	3 EC	C03SPE*	WAK Spectroscopie	3 EC
P03SPP	WAK Spectroscopie praktijk	1 EC	C03SPE*	WAK Spectroscopie	3 EC
P03WCT	WAK Waterchemie theorie	2 EC	toets wordt aangeboden conform artikel 5.2 lid 5 van deze OER		2 EC
P03WKP	WAK Waterkwaliteit project	3 EC	C03WKP*	WAK Waterkwaliteit project	4 EC
P03WPR	WAK Waterkwaliteit presentatie	1 EC	C03WKP*	WAK Waterkwaliteit project	4 EC
Thema Alledaagse producten (TADPP)					
P04LCA	ADP Levenscyclusanalyse	2 EC	C04LCA	CHL Levenscyclusanalyse	2 EC

